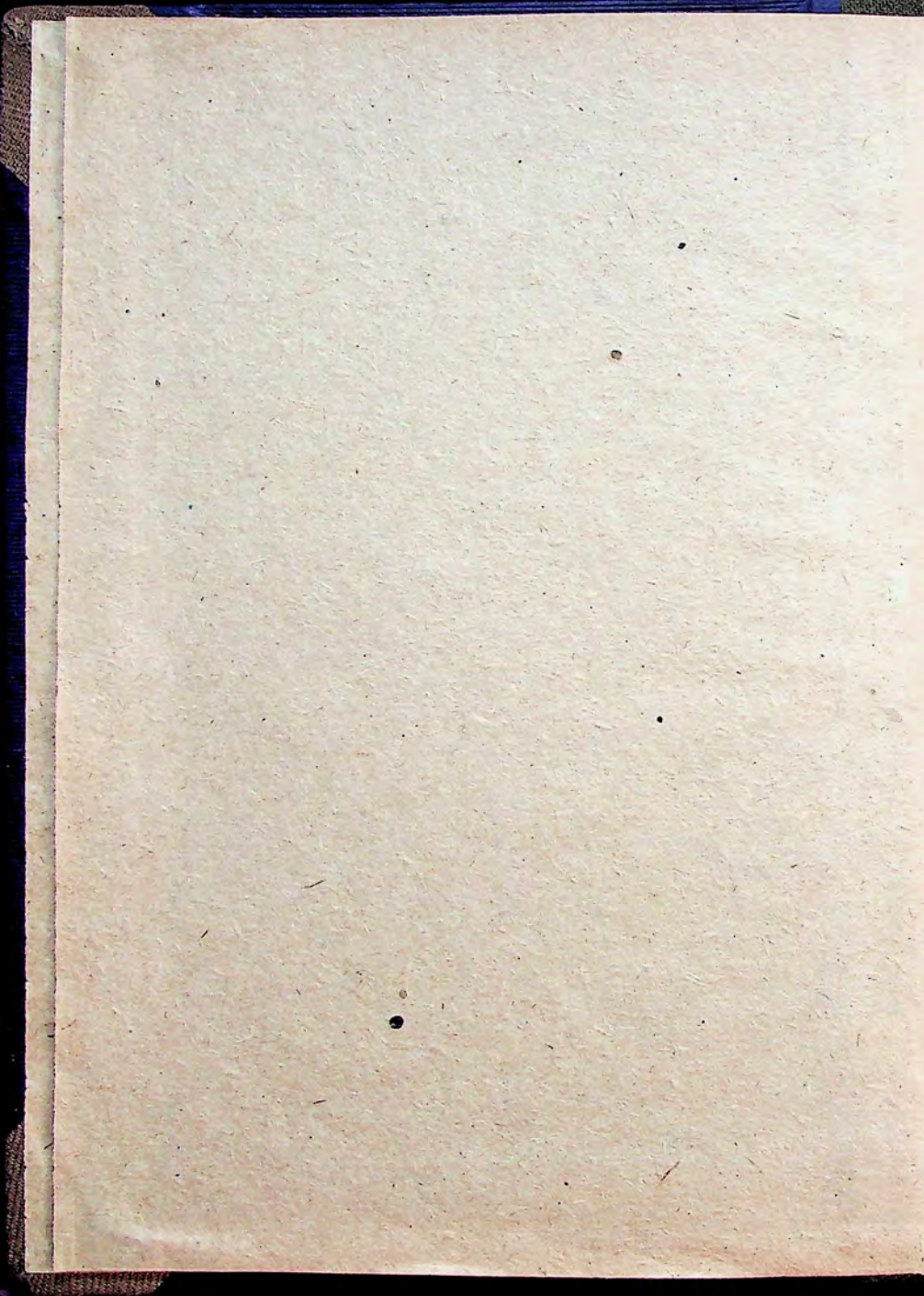

К 78
P95

502

Общественный центр. о.у.к.с.с.с.

1

Дир. Конст. Иванов

Тур.

Зона. Кушугра'

VI п. с

И. Т. 1948 г.

Ев. Членик.

14. Т. 1948 г.

Програма:

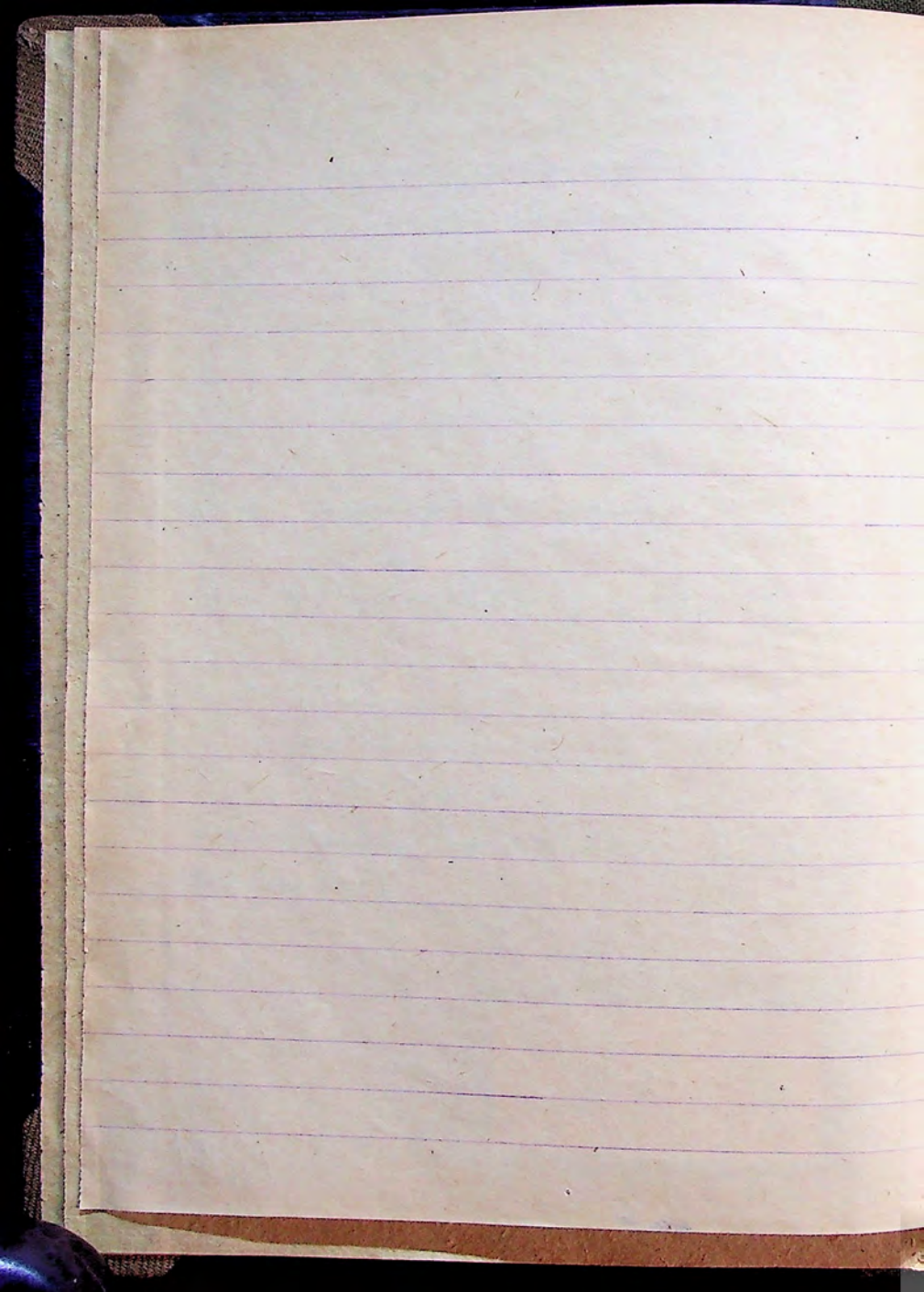
1. Хенден - котерият гресо
2. Конф - Симфония № 49
3. Конф. Оратория, четири
голоса и орган
Об. Кор.
4. Т. Водител - Касимир
Романович.

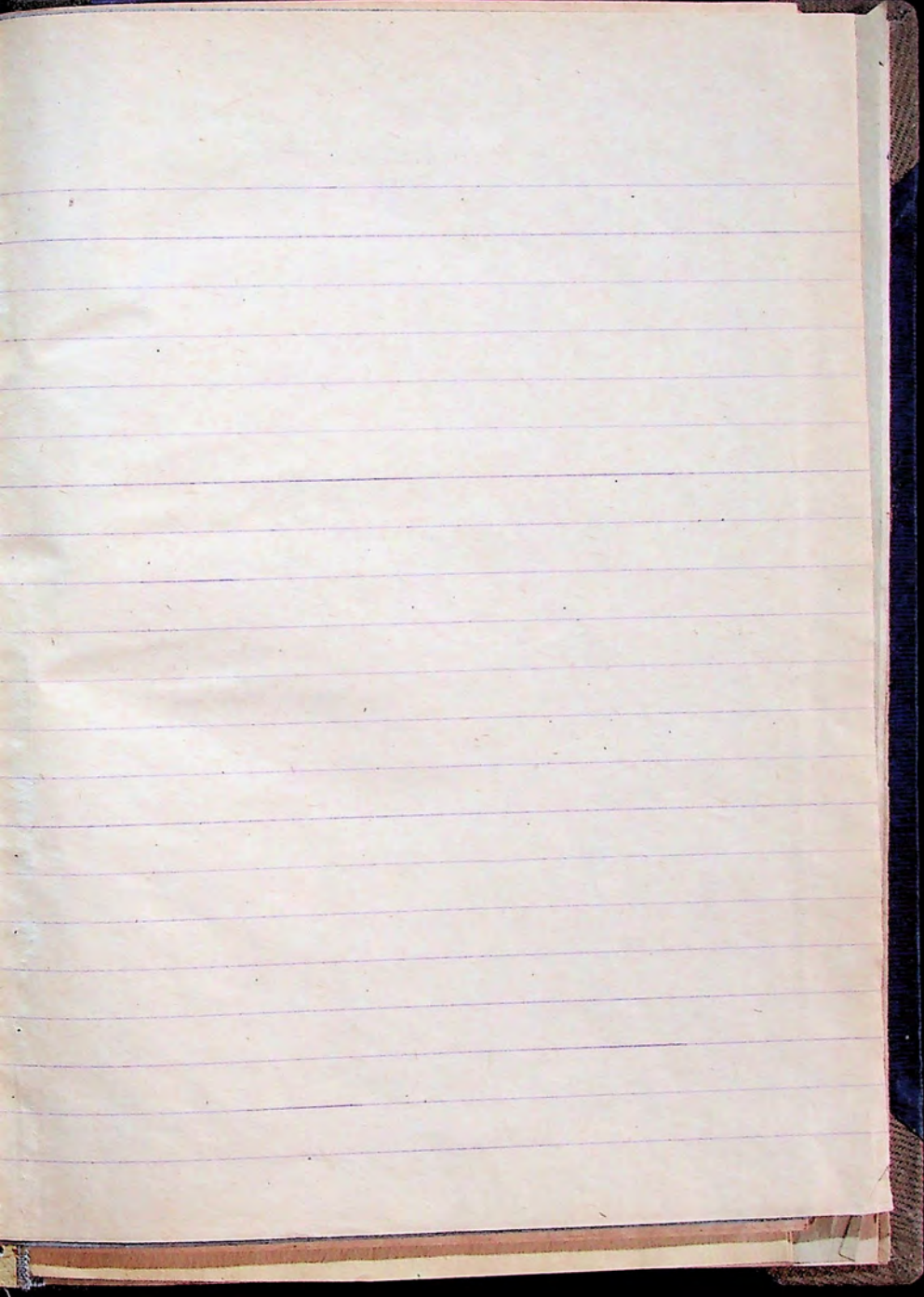
Регионална библиотека
"Любен Каравелов" - Русе

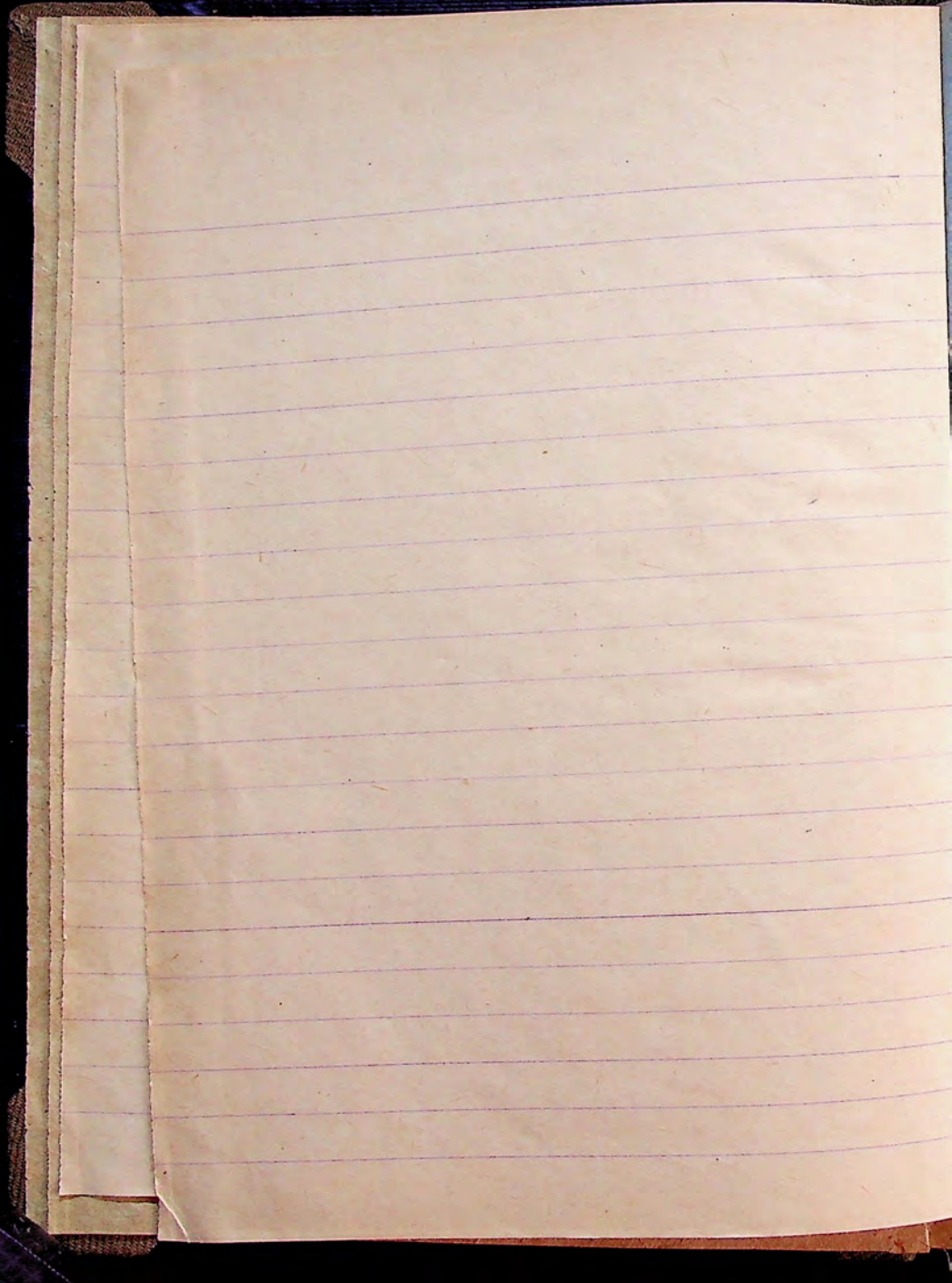

120000888917

49/261

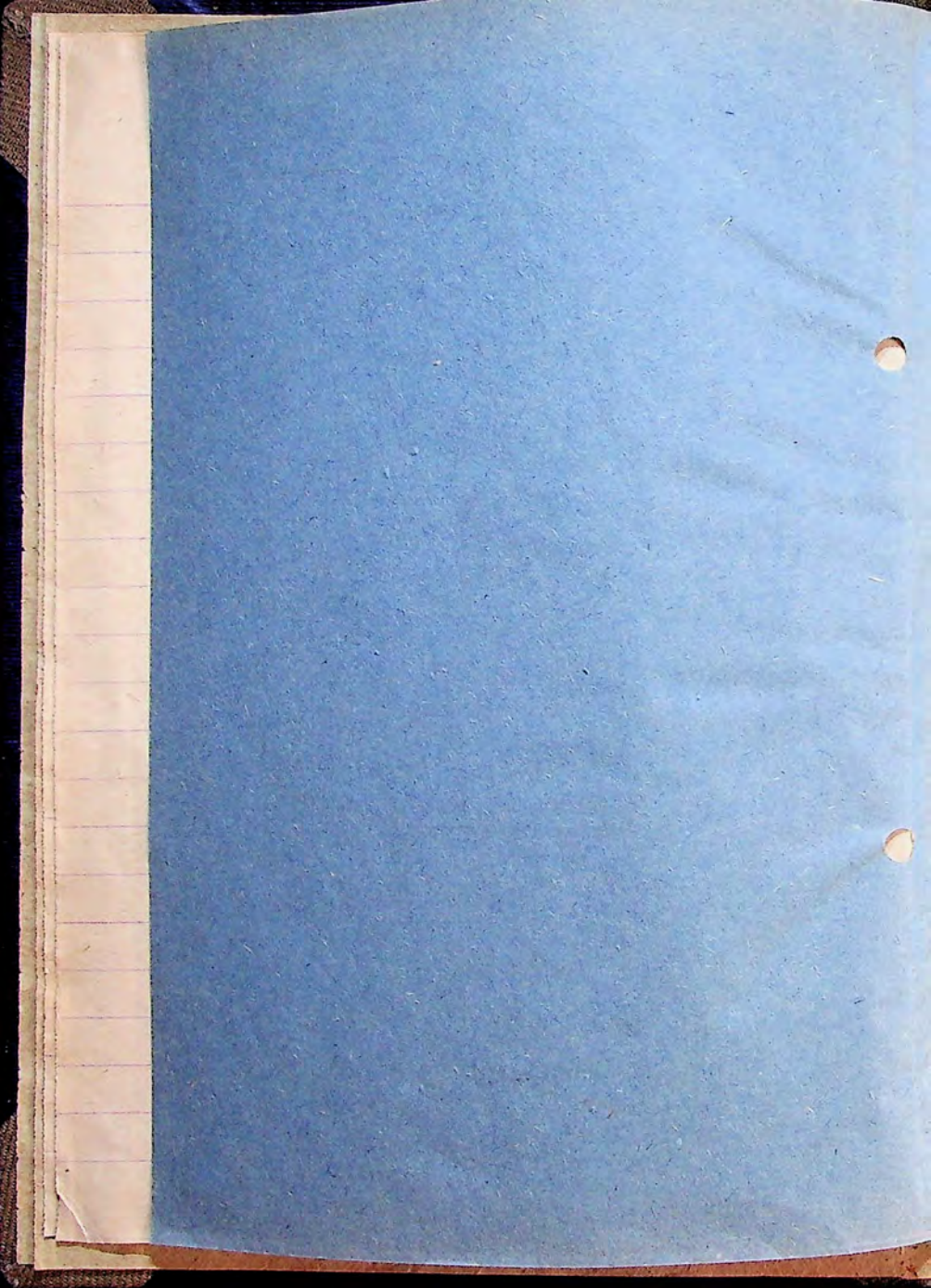
2

1948/

== ОБЩИНСКИ ==
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
== РУСЕ ==

1948

ОБЩИНСКИ
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
РУСЕ

ТРЕТИ
СИМФОНИЧЕН
КОНЦЕРТ

с участието на
ОПЕРНИЯ ХОР

Диригент:
ЕМИЛ КАРАМАНОВ

Солист:
Проф. ВЛАДИМИР АВРАМОВ

Концертмайстор:
ХРИСТО ДЮЛГЕРОВ

ПЕТЪК 5. III. 1948 г. 20 часа

ЗАЛА „КУЛТУРА“

ПРОГРАМА

I.

1. ГЛУК — „Ифигения в Авлида“ увертюра
2. НАРДИНИ — Концерт за цигулка в Ми-миньор
3. МОЦАРТ — „Рондо“

Солист — проф. ВЛАДИМИР АВРАМОВ

пауза

II.

4. ХАЙДН — симфония № 100 (Военна)
Adagio
Allegro
Allegretto
Menuetto
Finale-presto

III.

5. Ф. КУТЕВ — „Лазарска сюита“ за солисти, хор и оркестър
 - а. Сокол се моли — хоро
 - б. Ой, Лазаре, Лазаре, що побърза та дойде — хоро
 - в. Белолика девойка — Andante-sostenuto
 - г. Ой, Лазарке, Лазарке, тук сме чули, разбрали — хоро
 - д. Шибни коня Лазаре — Andante
 - е. Лазаре, лани тука дойдохме — Vivo
 - ж. Иди збогом Лазаре — Moderato

6. Б. СМЕТАНА — хор из опера „Продадена невеста“

СОЛИСТИ ОТ ХОРА: Дора Славова, Вероника Нурядян, Иван Григоров, Коста Георгиев

КРИСТОФ ВИЛИБАЛД ГЛУК (1714—1787) е известен в историята на музиката като един от най-прогресивните композитори на своето време и по-специално като велик оперен реформатор. Същността на неговата реформа се състои в следното: отричане от шаблонните либрети на тогавашната сериозна опера и предпочитане на антични драматични сюжети с просто и психологично мотивирано действие, пряко съобразяване на музиката с драматичния текст и опростяване на самата музика, изоставяне на колоратурите и свободно третиране на арията и другите традиционни оперни форми, подчертаване на хора и драматично осмисляне на балета и т. н.

Така започва Глук с Орфей, Алчеста и др. в Виена и продължава с Ифигения в Авлида, Ифигения в Таврида и др. в Париж.

Общия дух на неговата музика е дотолкова напредничав, че той, макар и да спада към епохата на старите майстори (**БАХ ХЕНДЕЛ**) разкрива предварително атмосферата на виенските класици (**ХАЙДН МОЦАРТ, БЕТОВЕН**).

ПРОФЕСОР ВЛАДИМИР АВРАМОВ е роден в София през 1909 г. Висшето си музикално образование е получил в Прага. Специализирал в Берлин, проф. Владимир Аврамов е ръководител на Българския струнен квартет — (Аврамов, Сертев, Маглев и Кугийски). От 1942 г. той е професор в Държавната Музикална Академия и се очерта като един от най-добрите наши цигулкови педагози. С своя дългогодишен неуморен труд и академическа изисканост в работата си, проф. Владимир Аврамов стана един от най-известните у нас изпълнители на камерни и солови композиции. Появяването му

на симфоничния концертен подиум в София и провинцията е било винаги един хубав музикален празник. Изкуството на този наш ценен виолин-виртуоз се характеризира не с цигуларски ефекти и празен виртуозен блясък, но с своята стилова изисканост, прецизна техника, богата творческа инвенция и сърдечно отношение към изпълняваната творба. И разбира се не случайно в репертуара на проф. Владимир Аврамов влизат пиеси предимно класически, у които на преден план е вътрешното емоционално съдържание, а не празния цигуларски ефект. Такива са и двете пиеси които той застъпва на нашия концерт.

НАРДИНИ — концерт за цигулка и оркестър в ми миньор е композиран в 1760 г. Това е времето на **ВИВАЛДИ, КОРЕЛЛИ, ТАР-**

ТИНИ и др., когато за пръв път се оформя тричастния солов концерт и се подготвя стила на виенските класици. От концерта на Нардини лъха спокойствие, искреност и скромност, но на места не липсват и белези на романтика. Цигуларя изпълнител тук разчита само на своя тон и на своята фраза; а така разбираш концерта от Нардини, става вече проблем и за най големия виртуоз.

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ — РОНДО из серенада № 7

в Ре мажор

Своите 12 серенади за струнен духов и смесен състав, Моцарт е писал съвсем набързо (някои по поръчка) за разни фамилни тържества, където той е бил винаги приятен и желан гост. Ето защо, независимо от гениалното майсторство с което са композирани, те носят белези на нещо леко и забавно. Така например в тях изобилствуват всички модерни на времето танцови форми. Между тях Рондото из седмата серенада е може би най сполучливото и затова е добило право на съществуване като самостоятелна пиеса. Каденците и преработката в които го изпълнява проф. Вл. Аврамов са от Крайслер.

ЙОЗЕФ ХАЙДН — (1732—1809) е син на селски майстор колар. Още от малък работи сам за храната и образованието си: пее в църква, свири в танцови локаци, дава уроци, аккомпанира и слугува, но същевременно учи при известния педагог ПОРПОРА, проучва композициите на Бах и теоритическите трудове на Фукс, като опитва и сам да пише. След една комична опера и няколко квартети, името му става известно и той получава дворцова диригентска служба. От тук нататък той израства като компонист на симфонии, славата му бързо расте, прониква в Виена, а от 1779 год, той е в пулярен и в Париж. Военната симфония е една от многобройните му полу-програми симфонии, писани за този град.

Хайдн е типичен инструментален компонист. Написал е над 120 симфонии, 80 квартети, десетки концерти за пиано, виолончело, цигулка и други инструменти с оркестър, множество трие, сонати за пиано, опери, оратории и пр. Неговата музика е светла и на места даже наивна. Мелодиите му кратки и напевни са пряко или косвено, почерпани из народната музика, а разработката им е подробна и логична, при това разнообразна и често духовита. Инструментацията не е плътна, и подчертава непрестанно отделните инструменти в оживен диалог.

Идейно, творчеството на Хайдн е далеч от всякаква лична страст и личен трагизъм, макар че той преживява в действителност много неволи и огорчения. Но Хайдн е оптимист, и като гениален композитор, макар и инстинктивно, той насочва изкуството си по най прогресивен път. Ето какво изповядва сам той по онова време: „Тук на земята има малко радостни и доволни, мъка и грижа дебнат отвсякъде, може би, моето творчество ще стане извор на покой и отмора за огрижените и отрудените“.

Но изкуството на Хайди е народно и в по широк смисъл, тъй като то съчетава в най съвършенна форма контрапунктичната диалектика с австро-немската народопесенна тематика и е наситено с славянски мотиви. То е народно най после и поради това, че е по произход изкуство за народни музикални среди.

ФИЛИП КУТЕВ е роден в гр. Айтос през 1903 г., където завършва гимназия. Курса на Държ. Музикална Академия той преминава в тежки материални затруднения, но в 1929 г. след успешен изпит бива назначен за военен капелмайстор в Бургас. Тук той извън служебната си дейност основава симфоничен оркестър и го ръководи в продължение на 5 години. Сега Филип Кутев е началник на музикалния отдел в сектора за културна дейност сред войската.

Като композитор той принадлежи към онова направление в българската музика, което изгражда своя стил, опирайки се здраво на народните песенни традиции. Кутев чувствава песенната стихия на типично народностната звучност така дълбоко, че взетите готови теми разширени и обогатени, той ги насища с характерната за него емоционална звучност и колорит. Творческият път на Кутев върви по една 'стилова' линия на постепенно вглъбяване на народностното в своето творчество. В него няма раздвоение между изразните композиционни средства, т. е. между техническите средства на едно изказване и оная трайна емоционална същност, каквато представлява музикалното мислене на един народ. У него няма нищо присадено заучено от вън. С тия средства, които разполага, (а те никак не са ограничени), той постига едно кръвно единство между съдържание и форма. Изкуството на Кутев е истински народностно. Още в първите си работи то се стреми да не изпадне в ориентализъм, нито да подчини мелодико-ритмичната същност на нашата песен на европейската композиционна техника.

Кутев пише както симфонична така и вокална музика. Силата на неговия композиторски талант се проявява особено ярко в бавните пасторални части. Ако в първите си симфонични работи той все още търси своя път и ако понякога достига до една мощност, може би малко несвойствена за неговата емоционална природа, то в последните си работи („Сакарска сюита“, „Герман“, „Пасторала“), той вече намира истинската звучност.

Филип Кутев е предимно лирик, поет на интимните (не сантименталните разбира се) чувства на нашия народ и природа. От друга страна танцовата стъпка, взета не в нейния бездушен хореографски

смиъл, а в атмосферата на празничното веселие и свежест на българските народни обичаи, е втория характерен и съществен дял от творчеството на Филип Кутев

Написал е много хорови песни, песни за солисти и оркестър с мотиви взети от Тракия, северозападна България и Родоп, баладата „Клепалото бие“ по текст от Вазов за хор, солисти и оркестър, и „Лазарска сюита“, в която той по един най непосредствен начин рисува народното веселие при обряда „Лазаруване“.

Към симфоничните му работи спадат: „Скерцато“ написано през 1928 г. и наградено, „Българската рапсодия“, изпълнявана както от наши оркестри, така и от оркестрите на Виенската филхармония, радио Париж, Бреслау, Буда Пеща Симфоничната поема „Герман“ (обряд за дъжд) е написана през 1940 г. и поставена хореографно в Народната опера от покойната Мария Димова Тя е част от една трилогия, която ще се състои от 3 симфонични поеми: „Пролет“, „Герман“, и „Жътва“ (последната като поема на труда). Грешно е да се мисли, че музиката има тук някакъв мистичен характер Народният обичай е повече земен, отколкото божествен и молитвите на народа стигат по скоро до облаците, отколкото до божествения трон Кутев е чужд на всякаква мистика И ако в творчеството му има елементи на съзерцание, то те са плод на един топъл лиризм и на едно поетично виждане красотите на природата и на народния бит „Пасторала“ за флейта и оркестър спеда именно към тая вече избистрена и опростена емоционалност

В досегашното си творчество Кутев изграждаше своите произведения върху бивша народна тематика, той нямаше възможност да разшири сюжетно и идейно творчеството си. Сега вече пречки за един такъв развой няма Новите му творби, каквато е кантата „9 септември“ по текст от Богомил Райнов, са идейно по различни от другите му произведения

В. Кръстев

БЕДРЖИХ СМЕТАНЯ — е роден в 1824 год. Живее детството си с песни сред селския бит, учи музика и заради музиката не завършва гимназия в Прага. Там той се посвещава на музикалното си образование, подвизава се като бедствующ концертен пианист, основава с помоща на Лист своя музикална школа в чехската столица, работи като симфоничен диригент и компонира. В 1866 г. заема капелмайсторска служба в новооткрития чехски театър в Прага и до оглушаването си в 1874 г., трескаво твори и просветително пише в пламенно родолюбив дух Тази му неуморна дейност го докарва до пълна духовна разруха от която най после в 1874 г. го избавя смъртта в една психиатрическа болница.

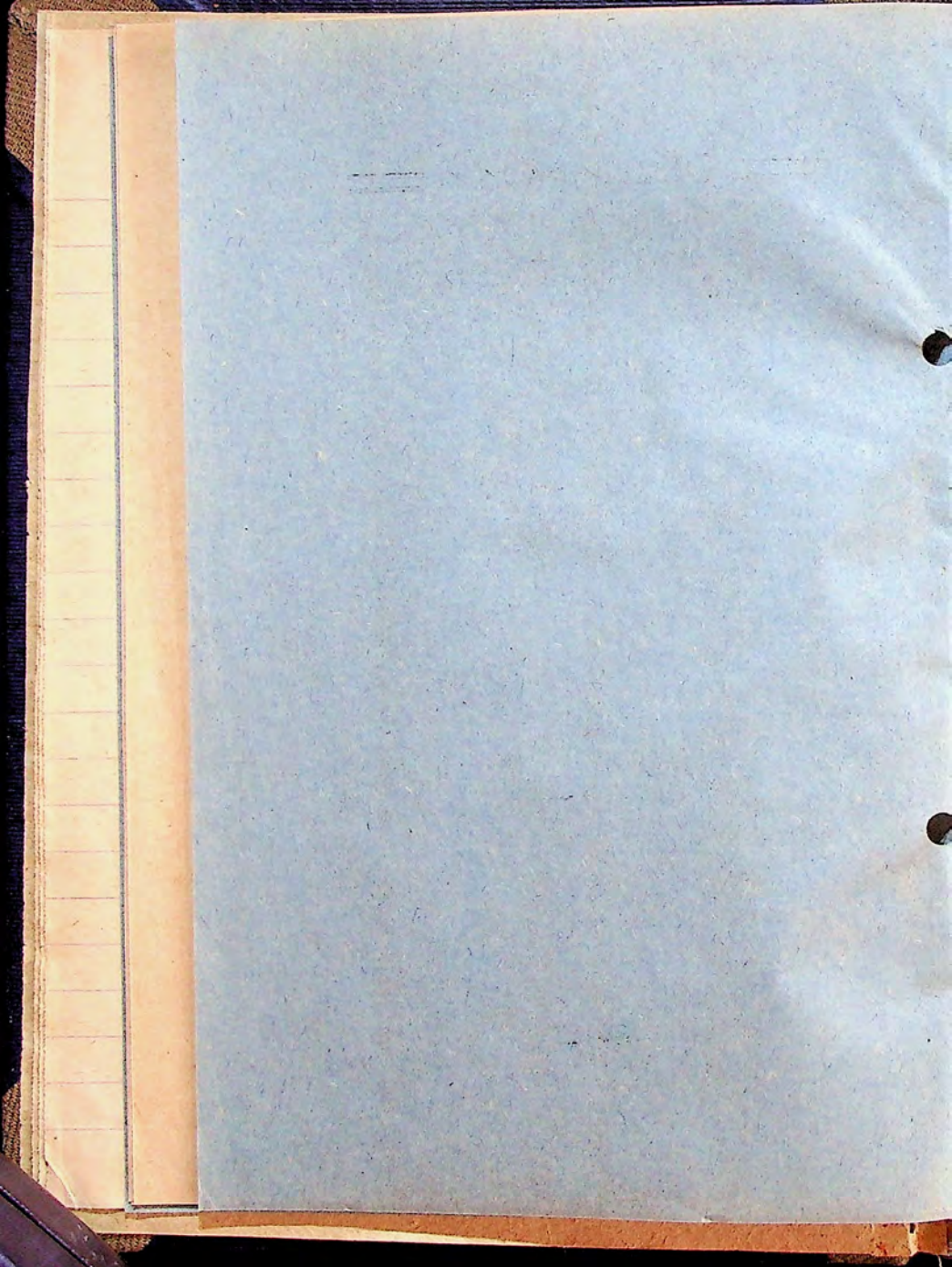
Едва ли има друг значителен компонист у когото народността и самосъзнание да се проявява тъй силно и тъй неудържимо както у

Сметана. За минало и бъдеще на родината си, за нейната природа и бит, той говори с апостолско въодушевление и художническо красноречие (шесте симфонични поеми под общото име „Моето отечество“, оперите: „Продадена Невеста“, „Делибор“ и „Либуша“

Операта „Продадена Невеста“ е битова опера в която народностно-лиричното и комичното са бляскаво съчетани с традициите на западно европейската музика.

Цена 20 лева

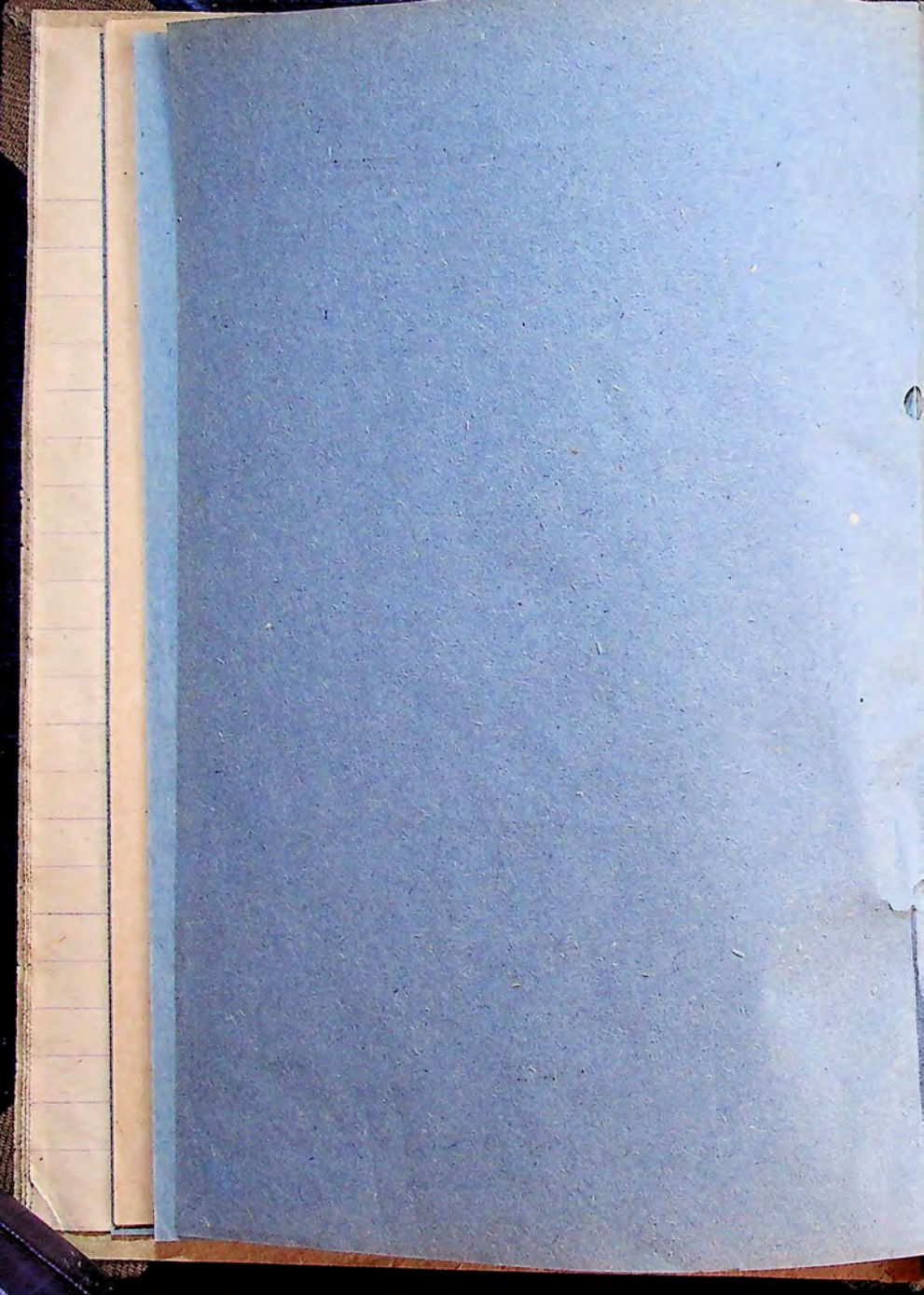
3.

2

== ОБЩИНОКИ ==
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
== РУСЕ ==

1948

ОБЩИНСКИ
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
РУСЕ

Т.ч.с. III симф. водач
с Бор. Тервешанов

ТРЕТИ
СИМФОНИЧЕН
КОНЦЕРТ

с участието на
ОПЕРНИЯ ХОР

Диригент:
ЕМИЛ КАРАМАНОВ

Солист:
Проф. ВЛАДИМИР АВРАМОВ

Концертмайстор:
ХРИСТО ДЮЛГЕРОВ

ПЕТЪН 5. III. 1948 г. 20 часа

ЗАЛА „КУЛТУРА“

ПРОГРАМА

I.

1. ГЛУК — „Ифигения в Авлида“ увертюра
2. НАРДИНИ — Концерт за цигулка в Ми-миньор
3. МОЦАРТ — „Рондо“

Солист — проф. ВЛАДИМИР АВРАМОВ

пауза

II.

4. ХАЙДН — симфония № 100 (Военна)
Adagio
Allegro
Allegretto
Menuetto
Finale-presto

III.

5. Ф. КУТЕВ — „Лазарска сюита“ за солисти, хор и оркестър
 - а. Сокол се моли — хоро
 - б. Ой, Лазаре, Лазаре, що побърза та дойде — хоро
 - в. Белолика девойка — Andante-sostenuto
 - г. Ой, Лазарке, Лазарке, тук сме чули, разбрали — хоро
 - д. Шибни коня Лазаре — Andante
 - е. Лазаре, лани тука дойдохме — Vivo
 - ж. Иди збогом Лазаре — Moderato

6. Б. СМЕТАНА — хор из опера „Продадена невеста“

СОЛИСТИ ОТ ХОРА: Дора Славова, Вероника Нурадян, Иван Григоров, Коста Георгиев

КРИСТОФ ВИЛИБАЛД ГЛУК (1714—1787) е известен в историята на музиката като един от най-прогресивните композитори на своето време и по специално като велик оперен реформатор. Същността на неговата реформа се състои в следното: отричане от шаблонните либрети на тогавашната сериозна опера и предпочитане на антични драматични сюжети с просто и психологично мотивирано действие, пряко съобразяване на музиката с драматичния текст и опростяване на самата музика, изоставяне на колоратурите и свободно третиране на арията и другите традиционни оперни форми, подчертаване на хора и драматично осмисляне на белета и т. н.

Така започва Глук с Орфей, Алцеста и др. в Виена и продължава с Ифигения в Авлида, Ифигения в Таврида и др. в Париж.

Общия дух на неговата музика е доловена напрегнато, че той, макар и да спада към епохата на старите майстори (БАЛ ХЕНДЕЛ) разкрива предварително атмосферата на виенските класици (ХАЙДН МОЦАРТ, БЕТОВЕН).

ПРОФЕСОР ВЛАДИМИР АВРАМОВ е роден в София през 1909 г. Висшето си музикално образование е получил в Прага. Специализирал в Берлин, проф. Владимир Аврамов е ръководител на Българския струнен квартет — (Аврамов, Сертев, Магеев и Кугийски). От 1942 г. той е професор в Държавната Музикална Академия и се очертава като един от най-добрите наши цигулкови педагози. С своя дългогодишен неуморен труд и академическа изисканост в работата си, проф. Владимир Аврамов стана един от най-известните у нас и изпълнители на камерни и солови композиции. Появяването му

на симфоничния концертен подиум в София и провинцията е било винаги един хубав музикален празник. Изкуството на този наш ценен виолин-виртуоз се характеризира не с цигуларски ефекти и празен виртуозен блясък, но с своята стилова изисканост, прецизна техника, богата творческа инвенция и сърдечно отношение към изпълняваната творба. И разбира се не случайно в репертуара на проф. Владимир Аврамов влизат пиеси предимно класически, у които на преден план е вътрешното емоционално съдържание, а не празния цигуларски ефект. Такива са и двете пиеси които той застъпва на нашия концерт

НАРДИНИ — концерт за цигулка и оркестър в ми миньор е композиран в 1760 г. Това е времето на ВИВАЛДИ, КОРЕЛЛИ, ТАР-

ТИНИ и др., когато за пръв път се оформя тричастния солов концерт и се подготвя стила на виенските класици. От концерта на Нардини лъха спокойствие, искреност и скромност, но на места не липсват и белези на романтика. Цигуларя изпълнител тук разчита само на своя тон и на своята фраза; а така разбран концертът от Нардини, става вече проблем и за най-големия виртуоз.

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ — РОНДО из серенада № 7 в Ре мажор

Своите 12 серенади за струнен духов и смесен състав, Моцарт е писал съвсем набързо (някои по поръчка) за разни фамилни тържества, където той е бил винаги приятен и желан гост. Ето защо, независимо от гениалното майсторство с което са композирани, те носят белези на нещо леко и забавно. Така например в тях изобилствуват всички модерни на времето танцови форми. Между тях Рондото из седмата серенада е може би най-сполучливото и затова е добило право на съществуване като самостоятелна пиеса. Каденците и преботката в които го изпълнява проф. Вл. Аврамов са от Крайслер.

ЙОЗЕФ ХАЙДН — (1732—1809) е син на селски майстор колар. Още от малък работи сам за прехраната и образованието си: пее в църква, свири в танцови локаци, дава уроци, аккомпанира и слугува, но същевременно учи при известния педагог ПОРПОРА, проучва композициите на Бах и теоритическите трудове на Фукс, като опитва и сам да пише. След една комична опера и няколко квартети, името му става известно и той получава дворцова диригентска служба. От тук нататък той израства като компонист на симфонии, славата му бързо расте, прониква в Виена, а от 1779 год, той е популярен и в Париж. Военната симфония е една от многобройните му полу-програмни симфонии, писани за този град.

Хайдн е типичен инструментален компонист. Написал е над 120 симфонии, 80 квартети, десетки концерти за пиано, виолончело, цигулка и други инструменти с оркестър, множество триа, сонати за пиано, опери, оратории и пр. Неговата музика е светла и на места даже наивна. Мелодиите му кратки и напевни са пряко или косвено, почерпани из народната музика, а разработката им е подробна и логична, при това разнообразна и често духовита. Инструментацията не е плътна, и подчертава непрестанно отделните инструменти в оживен диалог.

Идейно, творчеството на Хайдн е далеч от всякаква лична страст и личен трагизъм, макар че той преживява в действителност много неволи и огорчения. Но Хайдн е оптимист, и като гениален композитор, макар и инстинктивно, той насочва изкуството си по най-прогресивен път. Ето какво изповядва сам той по онова време: „Тук на земята има малко радости и доволни, мъка и грижа дебат отвсякъде, може би, моето творчество ще стане извор на покой и отмора за огрижените и отрудените“.

Но изкуството на Хайдн е народно и в по широк смисъл, тъй като то съчетава в най съвършенна форма контрапунктичната диалектика с австро-немската народопесенна тематика и е наситено с славянски мотиви. То е народно най после и поради това, че е по произход изкуство за народни музикални среди.

ФИЛИП КУТЕВ е роден в гр. Айтос през 1903 г., където завършва гимназия. Курса на Държ. Музикална Академия той преминава в тежки материални затруднения, но в 1929 г. след успешен изпит бива назначен за военен капелмайстор в Бургас. Тук той извън служебната си дейност основава симфоничен оркестър и го ръководи в продължение на 5 години. Сега Филип Кутев е началник на музикалния отдел в сектора за културна дейност сред войската.

Като композитор той принадлежи към онова напрвление в българската музика, опирайки се здраво на народните песенни традиции. Кутев чувствава песенната стихия на типично народностната звучност така дълбоко, че взетите готови теми разширени и обогатени, той ги насища с характерната за него емоционална звучност и колорит. Творческият път на Кутев върви по една стилова линия на постепенно вглъбяване на народностното в своето творчество. В него няма раздвоение между изразните композиционни средства, т. е. между техническите средства на едно изказване и оная трайна емоционална същност, каквато представлява музикалното мислене на един народ. У него няма нищо присадено заучено от вън. С тия средства, които разполага, (а те никак не са ограничени), той постига едно кр̀в̀но епинство между съдържане и форма. Изкуството на Кутев е истински народностно. Още в първите си работи то се стреми да не изпадне в ориентализъм, нито да подчини мелодико-ритмичната същност на нашата песен на европейската композиционна техника.

Кутев пише както симфонична така и вокална музика. Силата на неговия композиторски талант се проявява особено ярко в бавните пасторални части. Ако в първите си симфонични работи той все още търси своя път и ако понякога достига до една мощност, може би малко несвойствена за неговата емоционална природа, то в последните си работи („Сакарска сюита“, „Герман“, „Пасторала“), той вече намира истинската звучност.

Филип Кутев е предимно лирик, поет на интимните (не сантименталните разбира се) чувства на нашия народ и природа. От друга страна танцовата стъпка, взета не в нейния бездушен хореографски

смисъл, а в атмосферата на празничното веселие и свежест на българските народни обичаи, е втория характерен и съществен дял от творчеството на Филип Кутев

Написал е много хорови песни, песни за солисти и оркестър с мотиви взети от Тракия, северозападна България и Родоп, баладата „Клепалото бие“ по текст от Вазов за хор, солисти и оркестър, и „Лазарска сюита“, в която той по един най непосредствен начин рисува народното веселие при обряда „Лазаруване“.

Към симфоничните му работи спадат: „Скерцато“ написано през 1928 г. и наградено, „Българската рапсодия“, изпълнявана както от наши оркестри, така и от оркестрите на Виенската филхармония, радио Париж, Бреслау, Буда Пеща. Симфоничната поема „Герман“ (обряд за дъжд) е написана през 1940 г. и поставена хореографно в Народната опера от покойната Мария Димова. Тя е част от една трилогия, която ще се състои от 3 симфонични поеми: „Пролет“, „Герман“, и „Жътва“ (последната като поема на труда). Грешно е да се мисли, че музиката има тук някакъв мистичен характер. Народният обичай е повече земен, отколкото божествен и молитвите на народа стигат по скоро до облаците, отколкото до божествения трон. Кутев е чужд на всякаква мистика. И ако в творчеството му има елементи на съзерцание, то те са плод на един топъл лиризм и на едно поетично виждане красотите на природата и на народния бит. „Пасторала“ за флейта и оркестър спада именно към тая вече избистрена и опростена емоционалност.

В досегашното си творчество Кутев изграждаше своите произведения върху битова народна тематика, той нямаше възможност да разшири сюжетно и идейно творчеството си. Сега вече пречки за един такъв развой няма. Новите му творби, каквато е кантатата „9 септември“ по текст от Богомил Райнов, са идейно по различни от другите му произведения.

В. Кръстев

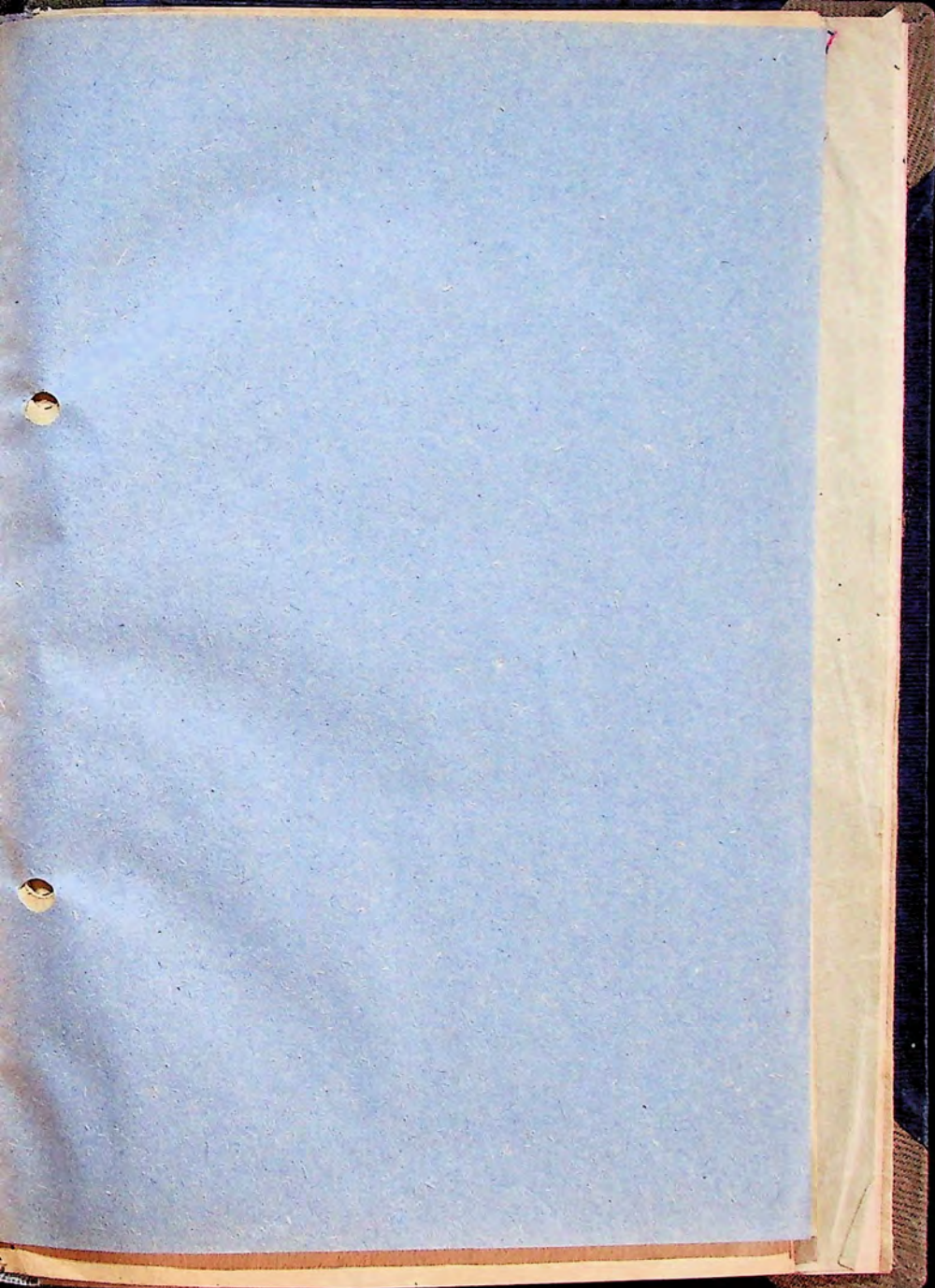
БЕДРЖИХ СМЕТАН — е роден в 1824 год. Живее детството си с песни сред селския бит, учи музика и заради: музиката не завършва гимназия в Прага. Там той се посвещава на музикалното си образование, подвизава се като бедствующ концертен пианист, основава с помоща на Лист своя музикална школа в чехската столица, работи като симфоничен диригент и компонира. В 1866 г. заема капелмайсторска служба в новооткрития чехски театър в Прага и до оглушаването си в 1874 г., трескаво твори и просветително пише в пламенно родолюбив дух. Тази му неуморна дейност го докарва до пълна духовна разруха от която най после в 1874 г. го избавя смъртта в една психиатрическа болница.

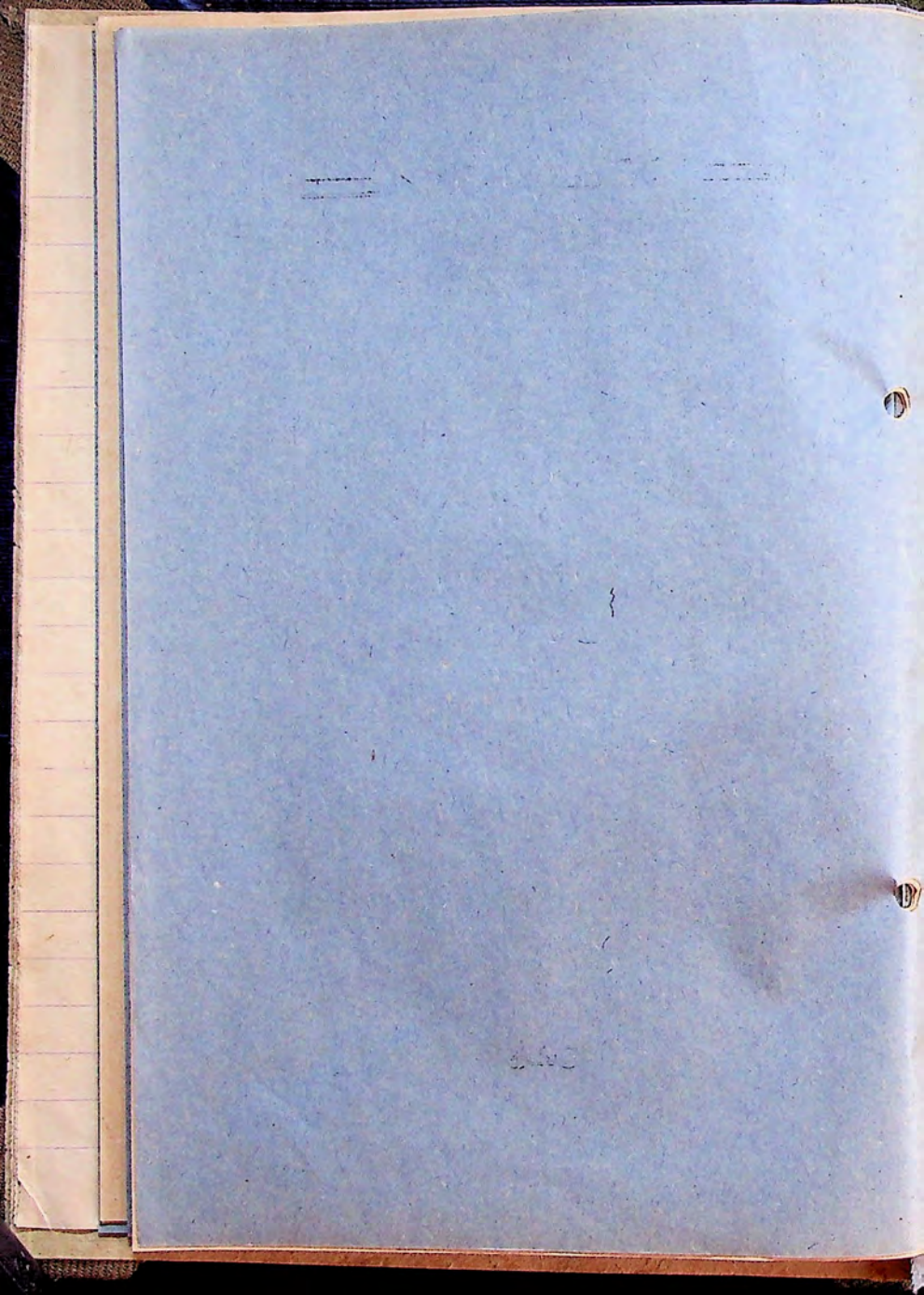
Едва ли има друг значителен компонист у когото народността самосъзнание да се проявява тъй силно и тъй неудържимо както у

Сметана. За минало и бъдеще на родината си, за нейната природа и бит, той говори с апостолско въодушевление и художническо красноречие (шесте симфонични поеми под общото име „Моето отечество“, оперите: „Продадена Невеста“, „Делибор“ и „Либуша“

Операта „Продадена Невеста“ е битова опера в която народностно-лиричното и комичното са бляскаво съчетани с традициите на западно европейската музика.

Цена 20 лева

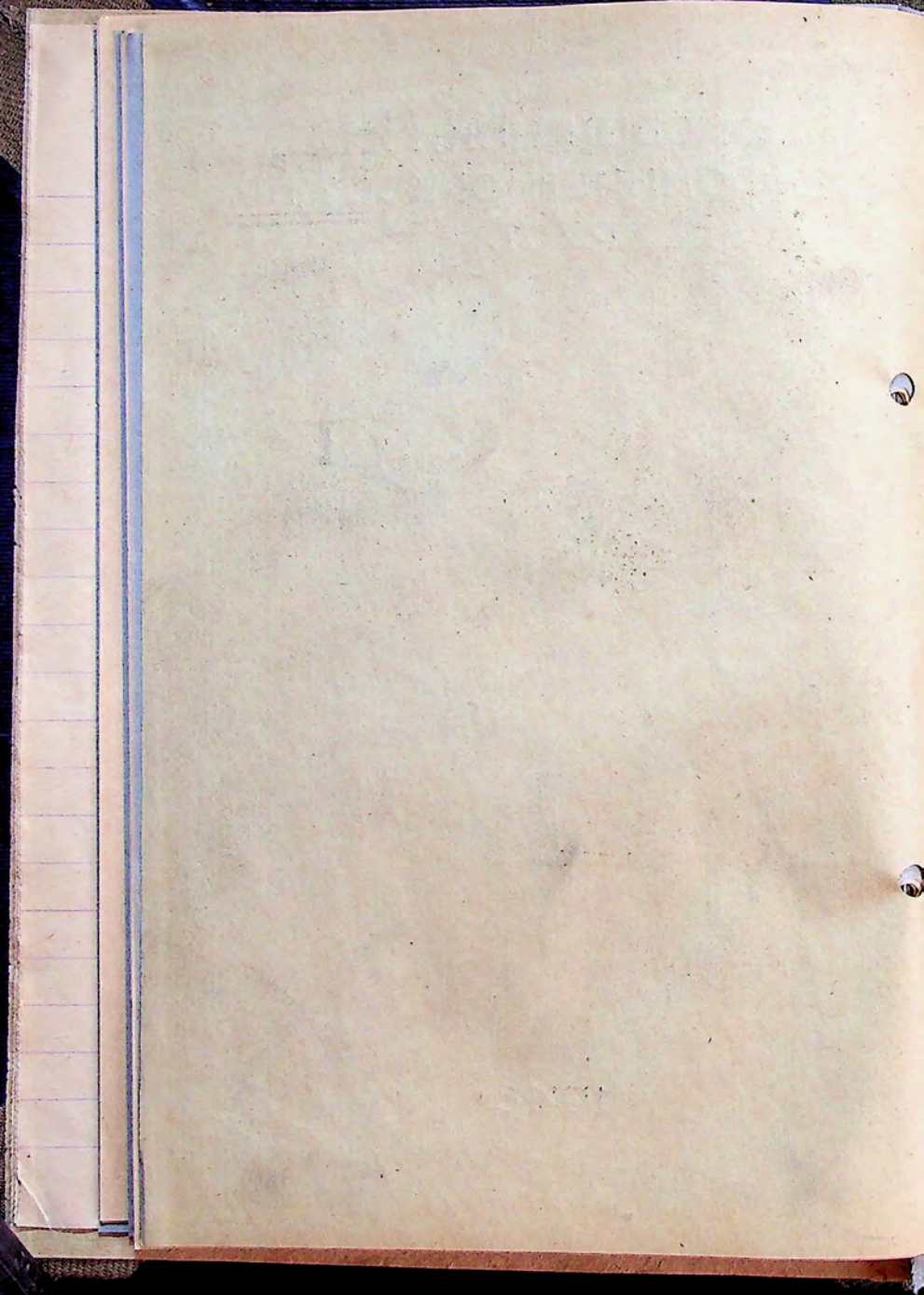

== ОБЩИНСКИ ==
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
== РУСЕ ==

1948

ОБЩИНСКИ
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
РУСЕ

Изв. III-а сим. водач.
с Б. Сервантес

ЧЕТВЪРТИ
СИМФОНИЧЕН
КОНЦЕРТ

с участието на
хор „РОДИНА“

Диригент:
ЕМИЛ КАРАМАНОВ

Солист:
ЛЮБА ЕНЧЕВА — пиано

Концертмайстор:
ХРИСТО ДЮЛГЕРОВ

ПЕТЪК, 23 април 1948 г. 20 часа

ЗАЛА „КУЛТУРА“

ПРОГРАМА

1.

1. БЕТОВЕНЪ — Симфония № 1 До мажор
Adagio molto — allegro con brio
Andante cantabile con moto
Menuetto — allegro molto e
vivace
Adagio — allegro molto

2. МЕНДЕЛСОН — Концерт за пиано № 1
сол миньор
Molto allegro con fuoco
Andante
Presto — Molto allegro
e vivace
солист ЛЮБА ЕНЧЕВА

пауза

3. П. СТАЙНОВ — Тракийски танци — сюита
Пайдушко
Мечкарско
Хоро
Ръченица
4. Йохан Щраус — Приказки из Виенската
гора — валс с хор

ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН (1770—1827) Възправен на синура между две епохи, облекнат здраво на традициите на класическия осемнадесети век и устремил поглед далеч в бъдещето, Бетовен завършва редицата на големите майстори класици от миналото.

Нов за съвремениците си, той е нов и за онези, които идат след него дълго време. Историческата приемственост в изкуството за Бетовен е абсолютен закон, но не и сковаваша твореца догма. Той посяга към музикалните форми на миналото, разширява ги, усъвършенствува ги, приспособява ги към своя монументален стил и твори чрез тях музика за бъдещето.

От цялото звуково творчество на Бетовен, най-широко разпространение имат неговите девет симфонии, които ни въвеждат в един нов свят на тоновете съвсем отделен от интимния Моцартов стил или от примитивния оптимизъм на Хайдн. Това е вярата и преданността към идеите за братство и свобода осъществени само по пътя на героични подвизи и дълбока вътрешна борба. Волево напрежение, необичайно упорство на мислите, максимално използване на ритмическите и динамични възможности — ето това са най-характерните двигателни лостове на Бетовеновия симфонизъм.

От този общ дух на неговото творчество не прави изключение даже и първата симфония. Богата с мелодически красоти ясна и стройна по форма, тя изненадва със смели новости въпреки явните влияния на Моцарт и Хайдн.

ФЕЛИКС МЕНДЕЛСОН БАРТОЛДИ (1809 — 1847) е един от най-значителните композитори-романтици и виден обществен и музикален деец. Той произхожда от интелегентско буржоазно семейство и още от най-ранна възраст близа

в досег с най-значителните хора на изкуството. Неговият живот прилича твърде много на моцартовия. Още 9 годишен той концертира като пианист, а на 11 години започва да композира. На 17 год. той създава първото си значително произведение — увертюра към комедията на Шекспир „Сън в лятна нощ“. Към 20-тата си годишна възраст, той добива всеобщото признание на публиката като композитор и пианист. От тук нататък следват концертни обиколки из Англия, Италия, Франция, а в 1835 год. той става ръководител на концертите на прочутия лайпцигски музикален институт „Гевандхауз“. Тук Менделсон развива огромна музикална обществена дейност, като основава консерватория и пропагандира забравените по онова време големи произведения на Бах и Хендел.

В последните 2 години от своя живот, той работи с изключително напрежение и след една нервна криза, едва 38 годишен, в разцвета на своите творчески сили, умира.

Композициите на Менделсон са събрани в 121 опуса. Межеу тях най-значителни са: 5 симфонии, 8 увертюри, 2 оратории, драматична музика към пиесите „Антигона“, „Едип“ и „Аталия“, много камерни произведения, пиеси за пиано, от които с най-голяма популярност се ползват неговите два клавирни концерта в „сол миньор“ и „ре миньор“, „песни без думи“, концерт за цигулка и др. Писал е също и много хорови и камерни вокални произведения.

Измежду европейските романтици от първата половина на 19 век, Менделсон се явява като представител на умереното академично течение в музиката. Той се смята като основател на така наречената Лайпцигска школа, която става впоследствие крепост на академическата традиция. В своето творчество Менделсон се ориентира преди всичко към класическите форми на инструменталната музика, като влиза в тях новото за времето романтично съдържание.

Въпреки жанровото разнообразие на неговото творчество, музикалният език на Менделсон си остава един и същ. Той е преди всичко лирик и рядко достига до драматичен патос.

ЛЮБА ЕНЧЕВА е родена в София: На 4 годишна възраст започва първите уроци по пиано при майка си. Като 10 годишна, тя спечелва първа премия от 63 кандидати на международния конкурс в Дъжавната Миланска Консерватория „Джузепе Верди“, като получава италианска стипендия за следване. Завършва същата консерватория на 16 год. възраст с пълно отличие и получава титлата „професор по пиано“. След това специализира в Париж при френския клавир-виртуоз и педагог Марсел Чиампи, а по-късно при Едвин Фишер в Берлин. От 19 годишна възраст започва самостоя-

телна концертна дейност у нас и в чужбина. Била е солистка на филхармониите в София, Белград, Виена, Берлин, Париж, (с същия Менделсонов концерт.), Грац, Мюнхен и др. По настоящем Люба Енчева е контрактирувана от Комитета за наука, култура и изкуство, за изнасяне концерти у нас и е почетна секретарка на съюза на концертиращите артисти в България.

ПЕТКО СТАЙНОВ — пианист и изключителен композитор е роден на 1. XII. 1836 год. в гр. Казанлък. От ранна възраст започва да учи музика — флейта, цигулка, пиано, оформява се като добър музикант в София, а после специализира в Дрезден като ученик на проф. Мюнх пиано и проф. Волф теория и композиция.

Завърнал се в България вече като оформен композитор, Стайнов успява да долови характерното в българската народна музика и създава прекрасни творби както в хоровата така и в инструменталната музика.

Между симфоничните му работи най-ярко изпъкват: сюитата „Тракийски танци“ (1928 г.) симфоничната поема „Легенда“ (1928 г.) сюитата „Приказка“ (1931 г.) и „Тракия“ (1938 г.) Някои от тези композиции са наградени от министерството на нар. просвета.

Понастоящем Петко Стайнов е и член на Българската академия на науките.

Въпреки че е отраснал в гънките на Балкана, в сред уха-нието на люляк и рози, Стайнов отделя повече място в творчеството си за равното поле на Тракия и в пластични об-рази рисува безкрайната шир по която лъкатушат сребристи-те води на Марица, шепнещи в унес своя блян по топлото Бяло море.

Сюитата „Тракийски танци“ е една от премираните ком-позиции на Стайнов и се ползува с голяма популярност как-то у нас, така и в чужбина. Тук лъха чудния ритъм на слън-чеве и светла Тракия.

1. Пайдушко — След един къс енергичен увод на це-лия оркестър, темата се излага в 2 валахорни, акомпанирана с пицикати в струнната група и украсена с леки трилери и фигури на цървената група (флейти, обои, кларинети). След това се зареждат свободни вариации на същата тема при различна динамика и различна инструментация; ту пъстро при-месени ударни с медни, ту струнни с дървени. След една спо-койна, леко и прозрачно инструментирана част (трио на тан-ца изложено от 2 обоя и украсено с хроматизми от 2 флей-ти и 2 кларинети), следва „кода“ построена върху ритъма на увода и стремително водеща [чрез хроматичен каданс у дър-вените] към финалното фортисимо.

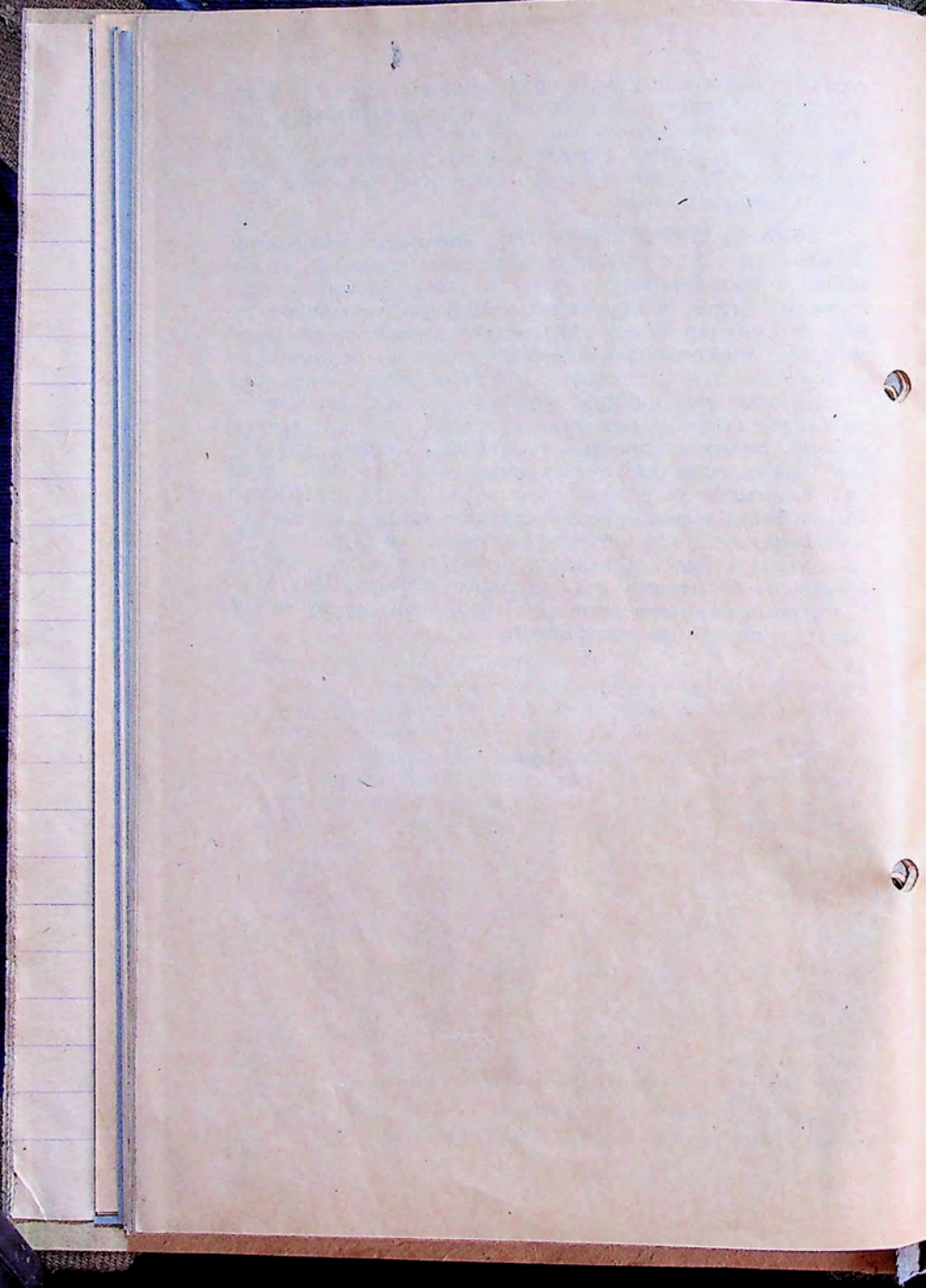
2. — Мечкарско — пет осми такт — тежки и троми ри-тми, като движенията на мечката — поетична картина изсел-ския бит. Започва с празна квинта у два фагота (фа — до). Тъмен фон, върху който флейта, обой и кларинет напластя-ват багрите си. Типичната мечкарска песен излагат най-нап-ред 2 кларинета в кварта и квинти. След контрапуктична разработка започва втората тема с пасторален сриенталски ха-рактер (флейта и обой в унисон). Преплитането на двете теми довежда до едно „тутти“ в фа мажор, след което започва за-ключителната част — едно възвръщане към частроеението на увода. Праздната квинта (2 фатота в пианисимо) се прекъсва от внезапен акцентован акорд (Фортисимо) в целия оркестър

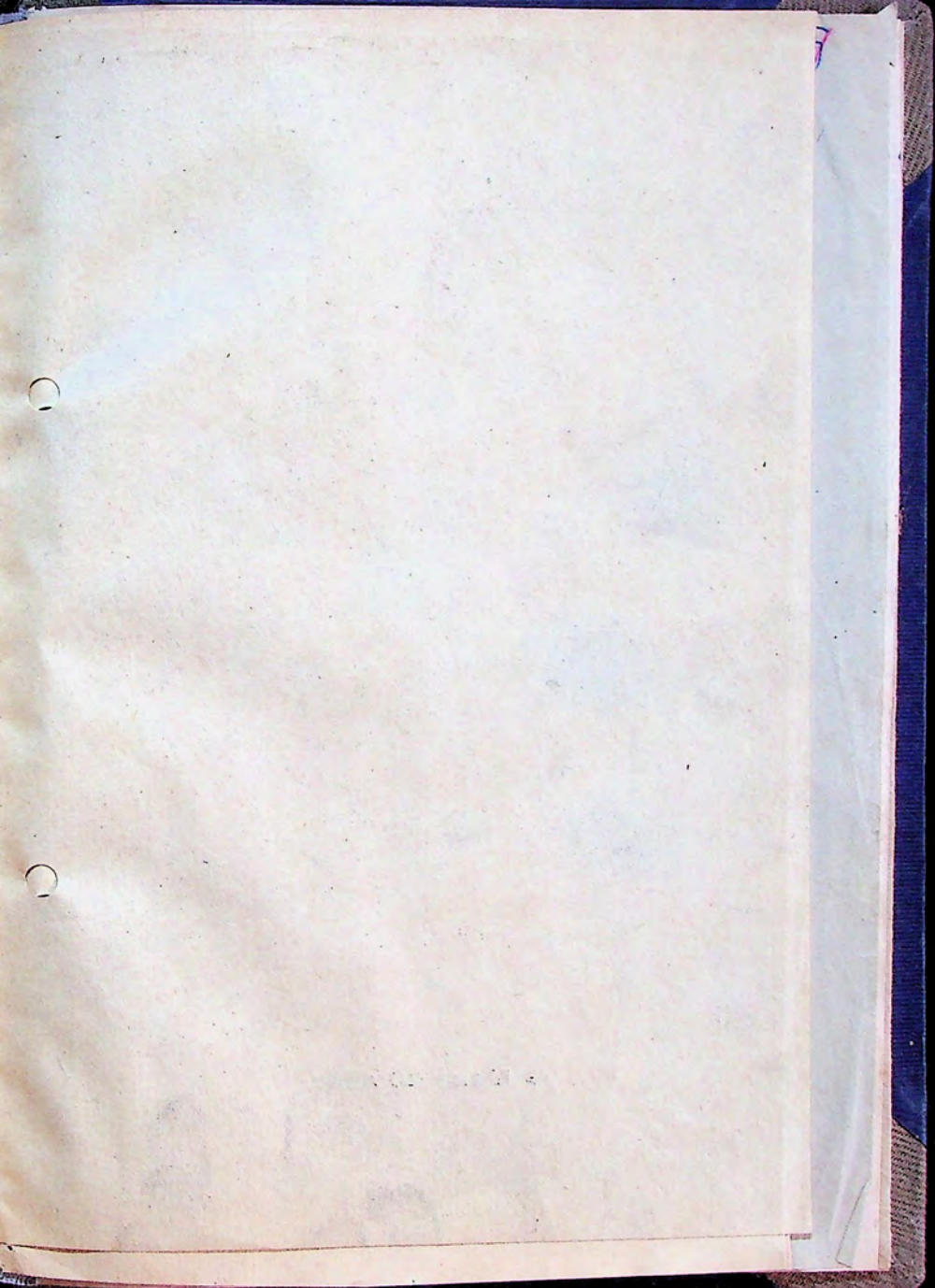
3. ХОРО. — Обикновено право хоро в две четвърти такт. Две игриви песни служат за теми, водени: първата от медната група, втората от чели и контрабаси. Следват сво-бодни вариации (някои в канон), след което започва „кодата“ изградена върху мотиви от първата тема. Една хроматична и динамична градация ни довежда неудържимо до края на хорото.

4. РЪЧЕНИЦА — Типична южно българска ръченица в седем осми такт. След кратък увод, започва темата, отначало

игриво у първите цигулки, а после у целия оркестър в широко фортисимо. Спокойно, с движеща се в терци мелодия (I и II цигулки) и при съвършено прозрачна инструментация преминава триото на ръченицата. След часта „Да капо“, стремителна „кода“, разрастваща се от пианисимо до фортисимо, завършва последния танц на сюитата.

ЙОХАН ШТРАУС [1825-1899] е най-прославения майстор на виенския вальс и на виенската вальсова оперета. В всички негови композиции вальсът празнува своята идеална красота и размах. Според Рихард Вагнер „той е най-музикалната глава в Европа през 19 век“. И наистина, произхождайки от семейство с многогодишни музикални традиции, безпорно гениалния автор на „Прилепът“, „Цигански барон“ и др. разгърна волно простодушни народни теми и с скромния си но искрен начин на музикално изказване, стана на времето народен любимец в австрийската столица. В своите композиции Штраус рядко прибегва до полифония и сложна хармония; но затова пък в мелодията той е просто неизчерпаем. Свежа, бодра и винаги весела, неговата вальсова музика възпламенява, възбужда и възмечтава душата на слушателя. Тя го изпълва с радост и повишава неговото жизнено чувство. От кръгло 470 танцови и други творби на Йохан Штраус вальсът „Приказки из виенската гора“ се нарежда между най-хубавите и стилно най-издържаните.

Цена 20 лева

1948
43

== ОБЩИНСКИ ==
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
== РУСЕ ==

.....

1948

THE JOHN H. HODGE
AND JOHN H. HODGE
PUBLISHED BY

OF 08

7

ОБЩИНСКИ
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
РУСЕ

ЧЕТВЪРТИ
СИМФОНИЧЕН
КОНЦЕРТ

с участието на
хор „РОДИНА“

Диригент:
ЕМИЛ КАРАМАНОВ

Солист:
ЛЮБА ЕНЧЕВА — пиано

Концертмайстор:
ХРИСТО ДЮЛГЕРОВ

ПЕТЪК, 23 април 1948 г. 20 часа

ЗАЛА „КУЛТУРА“

ПРОГРАМА

1.

1. БЕТОВЕН — Симфония № 1 До мажор
Adagio molto—allegro con brio
Andante cantabile con moto
Menuetto — allegro molto e
vivace
Adagio — allegro molto

2. МЕНДЕЛСОН — Концерт за пиано № 1
сол миньор
Molto allegro con fuoco
Andante
Presto — Molto allegro
e vivace
солист ЛЮБА БНЧЕВА

пауза

3. П. СТАЙНОВ — Тракийски танци — сюита
Пайдушко
Мечкарско
Хоро
Ръченица
4. Йохан Щраус — Приказки из Виенската
гора — валс с хор

ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН (1770—1827) Възправен на синура между две епохи, облегат здраво на традициите на класическия осемнадесети век и устремил поглед далеч в бъдещето, Бетовен завършва редицата на големите майстори класици от миналото.

Нов за съвременицата си, той е нов и за онези, които идат след него дълго време. Историческата приемственост в изкуството за Бетовен е абсолютен закон, но не и сковаваща твореца догма. Той посяга към музикалните форми на миналото, разширява ги, усъвършенствува ги, приспособява ги към своя монументален стил и твори чрез тях музика за бъдещето.

От цялото звуково творчество на Бетовен, най-широко разпространение имат неговите девет симфонии, които ни въвеждат в един нов свят на тоновете съвсем отделен от интимния Моцартов стил или от примитивния оптимизъм на Хайдн. Това е вярата и преданността към идеите за братство и свобода, осъществени само по пътя на героични подвизи и дълбока вътрешна борба. Волево напрежение, необичайно упорство на мислите, максимално използване на ритмическите и динамични възможности — ето това са най-характерните двигателни лостове на Бетовеновия симфонизъм.

От този общ дух на неговото творчество не прави изключение даже и първата симфония. Богата с мелодически красоти ясна и стройна по форма, тя изненадва със смели новости въпреки явните влияния на Моцарт и Хайдн.

ФЕЛИКС МЕНДЕЛСОН БАРТОЛДИ (1809 — 1847) е един от най-значителните композитори-романтици и виден обществен и музикален деец. Той произхожда от интелигентско буржоазно семейство и още от най-ранна възраст влиза

в досег с най-значителните хора на изкуството. Неговият живот прилича твърде много на моцартовия. Още 9 годишен той концертира като пианист, а на 11 години започва да композира. На 17 год. той създава първото си значително произведение — увертюра към комедията на Шекспир „Сън в лятна нощ“. Към 20-тата си годишна възраст, той добива всеобщото признание на публиката като композитор и пианист. От тук нататък следват концертни обиколки из Англия, Италия, Франция, а в 1835 год. той става ръководител на концертите на прочутия лайпцигски музикален институт „Гевандхауз“. Тук Менделсон развива огромна музикална обществена дейност, като основава консерватория и пропагандира забравените по онова време големи произведения на Бах и Хендел.

В последните 2 години от своя живот, той работи с изключително напрежение и след една нервна криза, едва 38 годишен, в разцвета на своите творчески сили, умира.

Композициите на Менделсон са събрани в 121 опуса. Межеу тях най-значителни са: 5 симфонии, 8 увертюри, 2 оратории, драматична музика към пиесите „Антигона“, „Едип“ и „Аталия“, много камерни произведения, пиеси за пиано, от които с най-голяма популярност се ползват неговите два клавирни концерта в „сол миньор“ и „ре миньор“, „песни без думи“, концерт за цигулка и др. Писал е също и много хорови и камерни вокални произведения.

Измежду европейските романтици от първата половина на 19 век, Менделсон се явява като представител на умереното академично течение в музиката. Той се смята като основател на така наречената Лайпцигска школа, която става впоследствие крепост на академическата традиция. В своето творчество Менделсон се ориентира преди всичко към класическите форми на инструменталната музика, като влага в тях новото за времето романтично съдържание.

Въпреки жанровото разнообразие на неговото творчество, музикалният език на Менделсон си остава един и същ. Той е преди всичко лирик и рядко достига до драматичен патос.

ЛЮБА ЕНЧЕВА е родена в София: На 4 годишна възраст започва първите уроци по пиано при майка си. Като 10 годишна, тя спечелва първа премия от 65 кандидати на международния конкурс в Дъжавната Миланска Консерватория „Джузепе Верди“, като получава италианска стипендия за следване. Завършва същата консерватория на 16 год. възраст с пълно отличие и получава титлата „професор по пиано“. След това специализира в Париж при френския клавир-виртуоз и педагог Марсел Чиаampi, а по късно при Едвин Фишер в Берлин. От 19 годишна възраст започва самостоя-

телна концертна дейност у нас и в чужбина. Била е солистка на филхармониите в София, Белград, Виена, Берлин, Париж, (с същия Менделсонов концерт.), Грац, Мюнхен и др. Понастоящем Люба Енчева е контракутувана от Комитета за наука, култура и изкуство, за изнасяне концерти у нас и е почетен секретарка на съюза на концертиращите артисти в България.

ПЕТКО СТАЙНОВ — пианист и значителен компонист е роден на 1. XII. 1896 год. в гр. Казанлък. От ранна възраст започва да учи музика — флейта, цигулка, пиано, оформява се като добър музикант в София, а после специализира в Дрезден като ученик на проф. Мюнх пиано и проф. Волф теория и композиция.

Завърнал се в България вече като оформен композитор, Стайнов успява да долови характерното в българската народна музика и създава прекрасни творби както в хоровата така и в инструменталната музика.

Между симфоничните му работи най-ярко изпъкват: сюитата „Тракийски танци“ (1928 г.) симфоничната поема „Легенда“ (1928 г.) сюитата „Приказка“ (1931 г.) и „Тракия“ (1938 г.) Някои от тези композиции са наградени от министерството на нар. просвета.

Понастоящем Петко Стайнов е и член на Българската академия на науките.

Въпреки че е отраснал в гънките на Балкана, всред уха- нието на люляк и рози, Стайнов отделя повече място в творчеството си за равното поле на Тракия и в пластични об- рази рисува безкрайната шир по която лъкатушат сребристи- те води на Марица, шепнещи в унес своя блян по топлото Бяло море.

Сюитата „Тракийски танци“ е една от премираните ком- позиции на Стайнов и се ползува с голяма популярност как- то у нас, така и в чужбина. Тук лъха чудния ритъм на слън- чеве и светла Тракия.

1. Пайдушко — След един къс енергичен увод на це- лия оркестър, темата се излага в 2 валхорни, акомпанирана с пицикати в струнната група и украсена с леки трилери и фигури на дървената група (флейти, обои, кларинети). След това се зареждат свободни вариации на същата тема при различна динамика и различна инструментация; ту пъстро при- месени ударни с медни, ту струнни с дървени. След една спо- койна, леко и прозрачно инструментирана част (трио на тан- ца изложено от 2 обоя и украсено с хроматизми от 2 флей- ти и 2 кларинети), следва „кода“ построена върху ритъма на увода и стремително водеща (чрез хроматичен каданс у дър- вените) към финалното фортисимо.

2. — Мечкарско — пет осми такт — тежки и троми ри- тми, като движенията на мечката — поетична картина из сел- ския бит. Започва с празна квинта у два фагота (фа — до). Тъмен фон, върху който флейта, обой и кларинет напластя- ват багрите си. Типичната мечкарска песен излагат най-нап- ред 2 кларинета в кварта и квинти. След контрапунктична разработка започва втората тема с пасторален ориенталски ха- рактер (флейта и обой в унисон). Преплитането на двете теми довежда до едно „тутти“ в фа мажор, след което започва за- ключителната част — едно възвръщане към настръснението на увода. Праздната квинта (2 фатота в пианисимо) се прекъсва от внезапен акцентован акорд (Фортисимо) в целия оркестър

3. ХОРО. — Обикновено право хоро в две четвърти такт. Две игриви песни служат за теми, водени: първата от медната група, втората от чели и контрабаси. Следват сво- бодни вариации (някои в канон), след което започва „кодата“ изградена върху мотиви от първата тема. Една хроматична и динамична градиция ни довежда неудържимо до края на хорото.

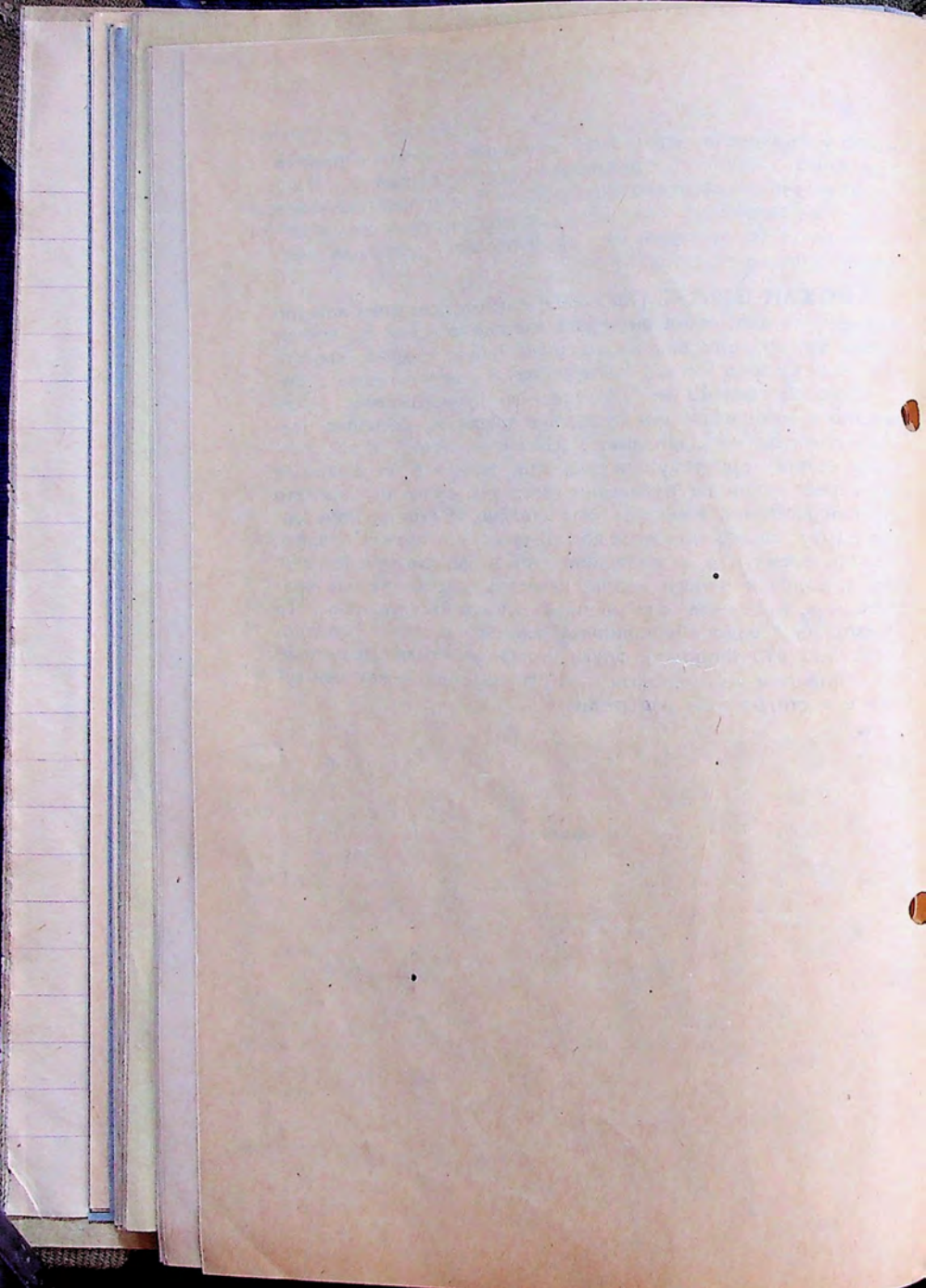
4. РЪЧЕНИЦА — Типична южно българска ръченица в седем осми такт. След кратък увод, започва темата, отначало

7

игриво у първите цигулки, а после у целия оркестър в широко фортисимо. Спокойно, с движеща се в терци мелодия (I и II цигулки) и при съвършено прозрачна инструментация преминава триото на ръченицата. След часта „Да капо“, стремителна „кода“, разрастваща се от пианисимо до фортисимо, завършва последния танц на сюитата.

ЙОХАН ЦРАУС [1825-1899] е най-прославения майстор на виенския валс и на виенската валсова оперета. В всички негови композиции валсът празнува своята идеална красота и размах. Според Рихард Вагнер „той е най музикалната глава в Европа през 19 век“. И наистина, произхождайки от семейство с многогодишни музикални традиции, безпорно гениялният автор на „Прилепът“, „Цигански барон“ и др. разгърна волно простодушни народни теми и с скромния си но искрен начин на музикално изказване, стана на времето народен любимец в австрийската столица. В своите композиции Цраус рядко прибегва до полифония и сложна хармония; но затова пък в мелодията той е просто неизчерпаем. Свежа, бодра и винаги весела, неговата валсова музика възпламенява, възбужда и възмечтава душата на слушателя. Тя го изпълва с радост и повишава неговото жизнено чувство. От кръгло 470 танцови и други творби на Йохан Цраус валсът „Приказки из виенската гора“ се нарежда между най-хубавите и стилно най издържаните.

40-713-0000

7

20. 2. 1951

Цена 20 лева

5

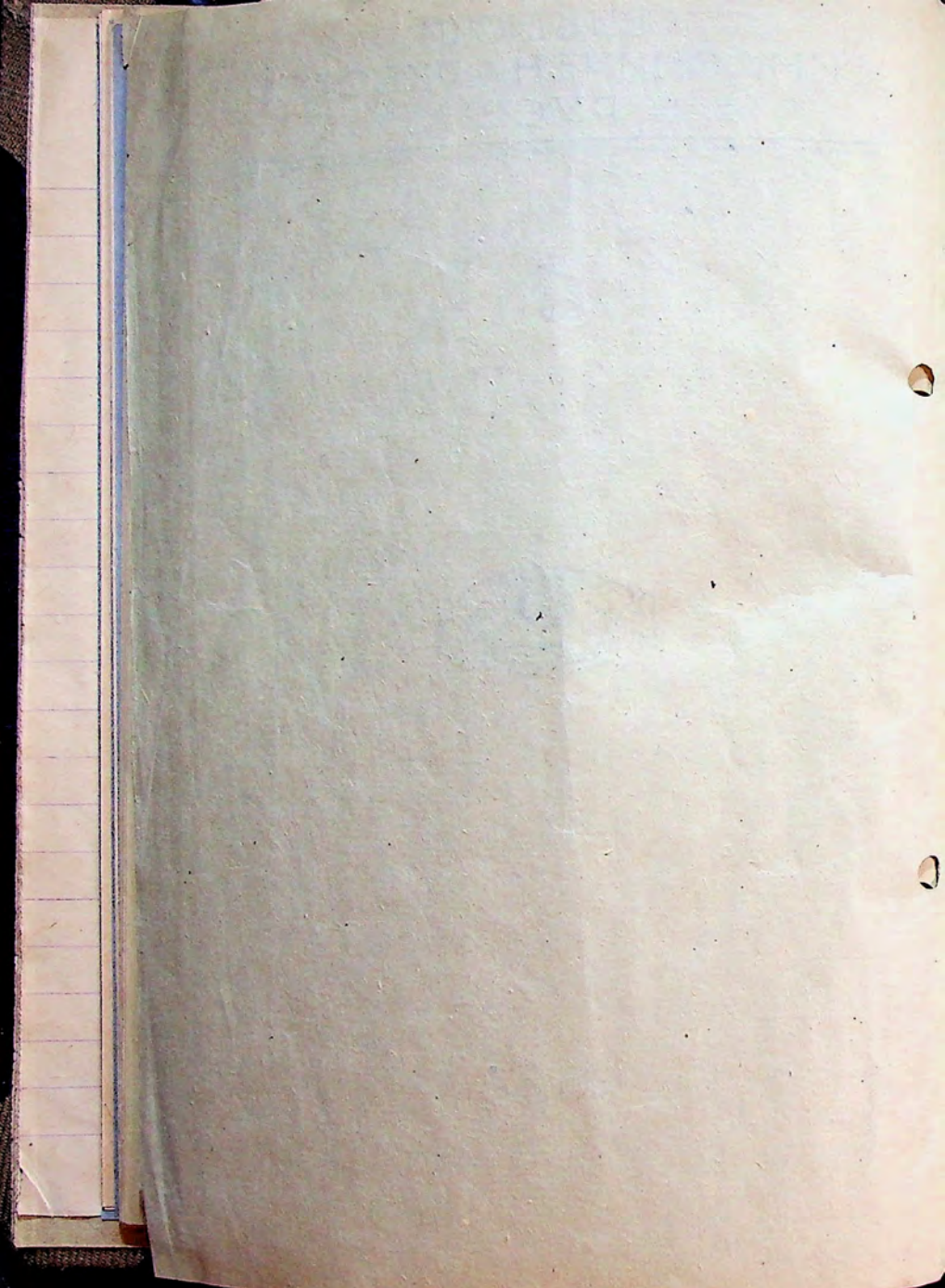
ОБЩИНСКИ
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
РУСЕ

5

БОРДАН СТОЯНОВ

1948

ОБЩИНСКИ
СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
РУСЕ

П Е Т И
СИМФОНИЧЕН
К О Н Ц Е Р Т

Диригент:
ЕМИЛ КАРАМАНОВ

Солисти:
проф. КОНСТАНТИН ПОПОВ — виолончело
и КАТЯ РАШЕНОВА — пиано

Концертмайстор:
ХРИСТО ДЮЛГЕРОВ

НЕДЕЛЯ, 27 юни 1948 г. 20.30 часа

ЗАЛА „КУЛТУРА“

ПРОГРАМА

1. МОЦАРТ — Малка нощна музика

Allegro

Romanze — Andante

Menuett — Allegretto

Rondo — Allegro

2. БОКЕРИНИ — Концерт за виолончело B dur

Allegro moderato

Adagio non troppo

Rondo — Allegro

Солист: Проф. КОНСТАНТИН ПОПОВ

пауза

3. МЕНДЕЛСОН — Концерт за пиано № 1

Molto allegro con fuoco

Andante

Presto — Molto allegro
e vivace

Солист: КАТЯ РАШЕНОВА

4. М. ГОЛЕМИНОВ Из танцовата драма
„Нестинарка“

Селски празник

Нестинарско хоро

Епилог

5. ЧАЙКОВСКИ — Валс на цветята

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ — един от най-значителните музикални гении на всички времена и народи, е роден на 27 януари 1756 год. в Салцбург и умрял като последен бедняк на 5 декември 1791 год. в Виена. Най-главните негови творби са: 40 симфонии, 25 концерта за пиано, 7 цигулкови концерти, 7 клавирни триа, 26 струнни квартета, 17 сонати за цигулка и пиано, 22 сонати за пиано, рекезием, множество опери и пр. — всичко около 700 творби.

За дворецовите паркове на Салцбург и за градините на своите познати той е писал множество, пълни с хумор, дивертimenti и чаровни серенади. Между тях „Малката нощна музика“ се ползува с особена популярност, защото в нея ярко трепти пулса на истинския и незаменим Моцарт. Енергичните въстъпителни мотиви се сменят с нежни въздишки, след бурно нетърпение следва изведнъж смислено задълбочаване, мили арабески преминават ненадейно в тъга. Менуета отразява ту дворецовия блясък, ту селската грубост Плавното анданте в народен тон е извезано с красиви фигурации, в които звучи изчезващото рококо, а рондовия финал кипи от необуздана младежка веселост.

проф. Константин Попов

писан свежо, искрено и скромно, като на места не липсва традиционната италианска сантименталност и галантност.

ЛУИДЖИ БОКЕРИНИ (1743 — 1805) е един от създателите на класическия инструментален стил. Голям виртуоз-виолончелист, Бокерини се ползува на времето с особено признание и то не само в Италия, но също така в Испания и Германия. Написал е над 90 струнни квартета, 120 квинтета с по два виолончела, 50 триа с по две цигулки, 20 симфонии и пр.

Концертът в си бемол мажор е на

ФЕЛИКС МЕНДЕЛСОН БАРТОЛДИ (1809 — 1847) е един от най-значителните композитори-романтици и виден обществен и музикален деец. Той произхожда от интеллигентно буржоазно семейство и още от най-ранна възраст влиза в досег с най-значителните хора на изкуството. Неговият живот прилича твърде много на Моцартовия. Още 9 годишен той концертира като пианист, а на 11 години започва да композира. На 17 години той създава първото си значително произведение — увертюра към комедията на Шекспир „Сън в лятна нощ“. Към 20-тата си годишна възраст, той добива всеобщото признание на публиката като композитор и пианист. От тук нататък следват концертни обиколки из Англия, Италия, Франция, а в 1835 г. той става ръководител на концертите на прочутия лайпцигски музикален институт

Катя Рашенова

„Гевандхауз“. Тук Менделсон развива огромна музикална обществена дейност, като основава консерватория и пропагандира забравените по онова време големи произведения на Бах и Хендел.

В последните две години от своя живот, той работи с изключително напрежение и след една нервна криза, едва 38 годишен, в разцвета на своите творчески сили, умира.

Композициите на Менделсон са събрани в 121 опуса. Между тях най-значителни са: 5 симфонии, 8 увертюри, 2 оратории, драматична музика към пиесите „Антигона“, „Едип“ и „Аталия“, много камерни произведения, пиеси за пиано, от които с най-голяма популярност се ползват неговите два клавирни концерта в „сол миньор“ и „ре миньор“, „песни без думи“, концерт за цигулка и др. Писал е също и много хорова и камерни вокални произведения.

Измежду европейските романтици от първата половина на 19 век, Менделсон се явява като представител на умереното академично течение в музиката. Той се смята като основател на така наречената Лайпцигска школа, която става впоследствие крепост на академическата традиция. В своето творчество Менделсон се ориентира преди всичко към класическите форми на инструменталната музика, като влага в тях новото за онова време романтично съдържание.

Въпреки жанровото разнообразие на неговото творчество, музикалният език на Менделсон си остава един и същ. Той е преди всичко лирик и рядко достига до драматичен патос.

МАРИН ГОЛЕМИНОВ е роден в Кюстендил през 1908 г. Първите си уроци по цигулка и виола взема от баща си и рано се увлича в камерната музика. През ваканциите той идва в София, за да взема уроци по хармония от Н. Атанасов.

След свършване на гимназия, той постъпва в Музикалната академия в София със специалност цигулка при Т. Торчанов, а после заминава в чужбина, където от 1931 до 1932 год. следва в Висшето музикално у-ще в Париж — Школа Канторум — композиция и диригентство. Той изучава контрапункт при Пол льо Флем, композиция при Венсан д'Енди и Бертлен и диригентство при Лабе. В същото време посещава лекциите по философия и естетика в Сорбоната. Абсолвира с златен диплом по композиция и диригентство. Работата, с която завършва Школа Канторум, е 1-вия струнен квартет, вторият си струнен квартет той написва след завръщането си от Париж, все по то-

ва време той пише и духов квинтет, изпълнен за първи път в Букурещ. Освен това Големинов постъпва и в квартета „Аврамов“, с когото концертира в София и провинцията. По негова инициатива се основава камерен оркестър при Радио-София, когото той дирижира дълго време. През 1938-39 год. специализира в Мюнхен композиция при проф. Йозеф Хаас и диригентство при д-р Кнапе.

Понастоящем Марин Големинов е професор в Държавната Музикална академия и диригент на Академическия симфоничен оркестър.

Творчеството на Големинов обхваща следните по-значителни работи: духов квинтет, два струнни квартета. Композиторът току що е завършил третия си струнен квартет, наречен старо-български, взет от сборника на руския етнограф и композитор Компанейски. Много често Големинов използва готовите български и македонски народни песни, а понякога прибегва и към старобългарски мотиви, както например в първия танц от „Нестинарка“ или в старобългарския квартет. Написал е песни с съпровод на оркестър и хорови песни. За хоровата песен „Луд гидия“ получава първа цемия от I Белградско певческо дружество. Върху поемата на Разцветников „Селска песен“ той пише музика за бас с малък камерен ор-

кестър. Оркестровото му творчество обхваща концертната увертюра „Горянки“, танцовата драма „Нестинарка“, поставена за първи път в Народната опера от покойната Мария Димова и изпълнявана в чужбина, вариациите върху „Планино, Пирин планино“ (от Добри Христов), която получава първа премия от Академията на науките за 43-та година. Те са написани в памет на покойния народен композитор, чийто ученик е Марин Големинов. Той е също и автор на научно-музикалния труд „Към извора на българското звукотворчество“.

Сюитата „Нестинарка“ е извлечена от едноименната танцова драма.

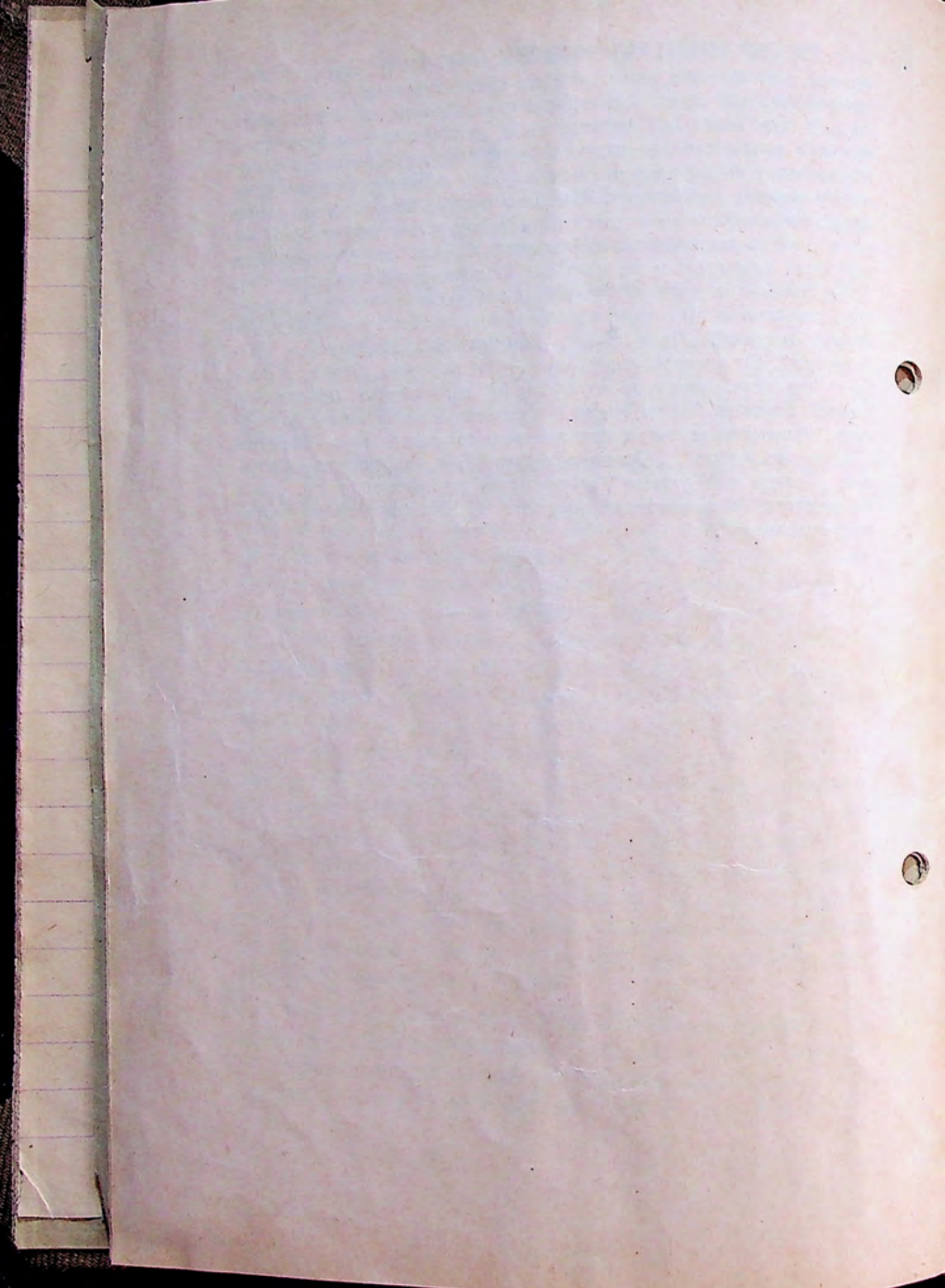
„Селски празник“ ни дава картина на чисто неподправено народно веселие. Мотивите все по ясни и увличащи са взети от юго-западна България и са построени в форма на рондо.

Втората част — нестинарското хоро, е може би най-силния и най-увличащия момент в цялата драма. Самият танц се дели на две части, първата е около огъня и е в 11/8, а втората част — танца върху жаравата 2/4. Композиторът съзнателно е упростил хармонично танца, за да изпъкне ритмичната напрегнатост и само от време на време се появяват отделни кратки контра-мелодии. Тоя крайно оригинален танц е почувствуван и взет от самото място, където той продължава все още да се играе. Нестинарският танц е една от най-наситените творби в новата българска музика и е характерен за творческия метод на М. Големинов, който за да изгради музикално своята работа е посетил и изследвал най-внимателно музикалния фолклор, обичаите на ония села, в които се развива трагичната участ на нестинарката Демна, откъсната от своето родно място. Така че зад покривалото на нестинарството се крие една по-дълбока социална същност — неразбирането от страна на родителите и на селяните психологията на другоселската мома, дошла от един край с старинни вярваоия и чужди на тях инстинкти.

Епилогът — смъртта на Найдено започва с широка хорална мелодия в медната група. В корните звучи танцовия мотив на нестинарката Демна. Сюитата завършва с светли акорди, от които лъха спокойствие и общо примирение.

ПЕТЪР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ (1840-1893) е руският компонист, който като такъв именно пръв постигна световно признание, а и днес има най-широко обаяние в отечеството си и в чужбина. Той постига това като усвоява и творчески прилага западната композиционна техника, но като едновременно я подчинява на своята руска душевна стихия и лична музикална гениалност. Външно двойственото в неговото изкуство изобщо — руски съдържания и западни форми — не е проява на някакъв компромис, а израз на изключителен човешки трагизъм и на дълбока художническа двойственост. Това говори и неговият живот и неговото музикално развитие. Написал е 10 опери, между които особено изпъкват: „Евгений Онегин“, „Дама пика“, „Чародейка“, „Иоланта“ и „Черевички“. От шестте симфонии — четвъртата, петата, а особено шестата, наречена от брата на композитора **патетична**, заемат отдавна първи места в световната симфонична литература. Известни и често изпълнявани са също така балетите „Лебедово езеро“, „Орехотрошачката“, и увертюрите—фантазии „Ромео и Жулиета“, „Франческа да Римини“ и др. „Валс на цветята“ е последната картина от балета-приказка „Орехотрошачката“.

•••••

Цена 20 лева

